

Yarınki sayımızda
Eğlenceli yazılar, Sinema
ve Çocuk sayfaları

Daktilo müsabakamız devam
ediyor, kaydolmayanlar
acele etmelidirler

VAKIT

Bugünkü sayımızda
S P O R Sayıfası

Yeni gümrük usulleri ve dünya
buhranı - Müslüman olduğunu
söyliyen bir İngiliz şehrimizde.

16 ncı Yıl + Sayı : 5329

Tahrir Telefonu: 24379

Çarşamba, 9 - Teşrinisani (11 inci ay) - 1932

İdare Telefonu: 24370

Sayısı 5 Kuruş

İnkılâp Türkiyesinin
En Büyük Derdi :

SEVIYE düşüklüğü

Eski Şark mutasavvıfları ilimle İrfan'ı birbirinden ayırırlardı. İlimi ham sofulara verip kendileri irfanla öğünürlerdi. "İlim sahibi olmak kolay; fakat, irfan sahibi olmak güç..", derlerdi.

Dünyaya, bu tasnife göre bir göz atacak olursak ne müşahede ederiz? Milletlerin, âlimi çoğaldıkça irfanı azalıyor. Bu hadisenin adına, bazı kimseler Amerikanlaşma, diyorlar.

Amerikanlaşma tabiri bir çok manaları ifade eder. Fakat, biz, en harciâlem manasını alalım. Bu manaya göre: Amerikanlaşma, basitleşme, sathileşme; her türlü kültür ve an'aneden tecerrüt etme, ve hayatı, sırf maddî ve pratik tarafından alma demektir.

Bütün bu sıfatların Amerika-mlarla ne derece münasebeti olduğunu bilmeyorum. Bu, belki de, aç, sefil ve perişan insanların, zengin, müreffeh ve muntazam insanlara karşı duyduğu kıskançlığın bir ifadesidir.

Avrupa medeniyeti batıyor. Onun yerine Yeni Dünya medeniyeti geçecek. Bu homurtular; bütün fena şeylere bu Amerikanlık adını takmaları ne bundan çıkarsa gerektir.

Onun için, biz, bu makalede Amerikanlaşma tabirini kullanırken ona Avrupalıların verdiği manayı vermeyeceğiz. Zira, o manada, meselâ, Türkler amerikanlaşıyor, demek, sahiden, gü-lünç bir iddia olurdu.

Fakat bugünkü Türklerin, git-tikçe sathileştiği, her türlü kültür ve an'aneden tecerrüt edip hayatı sırf maddî ve pratik tarafından almağa başladığı inkâr kabul etmez bir hakikattir.

Küçük bir idealci inkılâp zümresi istisna edildiği takdirde, denilebilir ki, bugün, Türk camiasını teşkil eden insanların hepsi, ümmî köylüden, münevver şehirlie kadar hepsi, yemek, içmek, giyinmek ve çiftleşmek gibi en iptidai bir kaç hayat normasının çizdiği çember içinde sıkışıp kal-

Yakup Kadri

(Alt tarafı 2 nci sayfada)

İsmet Paşa Hz.

Bugün şehrimize geliyorlar

Ankara, 8 (Telefonla) — Başvekil İsmet paşa hazretleri bu akşamki ekspresle İstanbul'a hareket ettiler.

İsmet paşa hazretleri İstanbul'da meclis reisi, heyeti vekile âzası, meb'uslar ve vekâletler er-kânı ve Rus sefiri tarafından teş-yi edildiler.

Başvekilimiz İstanbul'da iki gün kalarak Ankara'ya döneceklerdir.

Adliye vekili Yusuf Kemal beyin de yarın İstanbul'a gitmesi muhtemeldir.

*Iran Hariciye Veziri Frugî Han dün Defterdarda Feshane fabrikasını gezdi...
(Diğer ziyaretleri için sayfamızda)

Almanya'da intihap

Fon Popen

İktidar mevkiinde kalabilecek mi?

Hindenburg Başvekil ile itimadını muhafaza edecekmiş!

Başvekil Fon Popen

Berlin, 8 (A.A.) — M. von Popen'in dün akşam mareşal Hindenburg'u ziyaretini müteakip, siyasi mehafilde mareşalin başvekil ile itimadını muhafaza edeceği iddia ediliyordu.

Berlin, 8 (A.A.) — Gazeteler, hükümetin fırkalarla müsbet surette elbirliğine çalışmaya muvafakat etmek, fakat siyasetin seyrini bu fırkaların siyasi istikametlerine göre değiştirmemek hususundaki arzusunu gösteren yarı resmî beyanat hakkında birçok mütalealar yürütmektedir.

Gazeteler, bu beyanata kanunu esasının tadili meselesini fırkaların hüsnüniyetini denemiye yarıyan bir mihenk taşı haline koyarak fırkalarla mükâlemeye girişme yolunda bir teklit veya daha umumî surette millî bir temerküz hükümeti teşkili neticesine varmak arzusu ve yahut devleti, nüfuz ve kuvvetle idarede devam için milletin müzaheretini zarurî olduğunu tasdik yolu bir hareket nazarile bakmaktadır.

Hükümetin noktai nazarının ve ittihaz edeceği hareket tarzının bugün tavazuh edeceği ümit edilmektedir.

Vapurculuk hakkındaki kanun değiştiriliyor

Hazırlanan lâyiha dün firka içtimainda kabul edildi

ANKARA, 8 (VAKIT) —

Fırka grubu bu gün saat on dört buçukta reis vekili Cemil beyin riyaseti altında toplanmıştır.

İçtima bir saat sürmüş ve deniz posta seferleri ve vapurculuğumuz hakkında başvekil İsmet paşa hazretleri ile iktisat vekili Celâl bey tarafından verilen izahat dinlenmiştir.

Bu izahat etrafında aldığımız malûmata göre; iktisat vekâleti deniz posta seferleri ve vapurculuğumuz hakkında mühim bir kanun lâyihası hazırlamıştır. Çok mühim esasları ihtiva eden lâyihaya göre deniz postacılığı hakkında geçen sene mecliste kabul edilen kanunda tadilat yapılacaktır.

Bu lâyihaya nazaran millî kaputaj işi devlete aittir. Fakat devlet bu hakkını muayyen şartlar dairesinde vücut bulacak teşekküllere de verebilir.

Bunun için Seyrüsefain idaresinin İstanbul ile Adalar ve sevahili mütevacire arasında işliyen vapurları ayrı, keza lik gerek kendi limanlarımız arasında, gerek limanlarımız ile ecnebi memleketler beyninde işliyen vapurlar ayrı bir teşekkül halinde tefrik edilecektir.

Bu teşekküllerin başına ayrı birer müdir getirilecektir.

Husûsî vapurlara gelince: Bunlar kanunen tayin edilecek şartlar dairesinde bir şirket halinde idare edilecektir. Şirketin başına gene hissedarlar tarafından bir müdir tayin edilecektir.

Nihayet bu üç muhtelit müdir tarafından idare edilecek ve her biri ayrı, ayrı birer şahsiyeti hukukiyeyi haiz olacak olan teşekküller umumî bir müdürün emir ve idaresi altına verilecektir.

Millî kaputaj işlerinde çalışacak vapurların evsafı kanunla tayin edilecektir.

Bu evsafı mahrum olan vapurlar seferden menedilecektir.

(Devamı 2 inci sayfada)

Vekiller heyetinin bugünkü toplanması

Ankara, 8 (Telefonla) — Vekiller heyeti bu gün öğleden sonra mutat içtimainı yapacaktır.

Bugünkü toplantıya başvekil İstanbul'a gittiği için sıhhiye ve kili riyaset edecektir.

DOGRUSU BU!

Bir iktisadî barometre!

İktisat mütehassısları bir memlekette yahudî çıkmasını gemiden fare çıkmasına benzetirler. Fare batmak tehlikesinde olan gemiden savuşmuş. Onun için bir memlekette harice yahudî akını olmasını da iktisadî bir tehlike âlameti olarak telâkki ederler.

Haber aldığımız göre bir kaç sene evvel İzmirden Avrupaya ve Amerikaya gitmiş olan bazı yahudiler oralarda dolaştıktan sonra tekrar geri dönüp gelmişlerdir.

Eğer bu yahudilerin gidimleri hakikaten Türkiye için bir sıkıntı emmaresi ise tekrar dönüp gelişleri memleketimizdeki iktisadî sıkıntının her memlekette daha hafif olduğunun en açık bir âlameti değil midir?

5kuruştan daha küçük de para olduğu anlaşılıyor!

Bir çok şeyler ucuzlarken artık beş kuruş yuvarlak hesap olamaz ya ..

Bir kap yemek veya bir mal ya 15 veya 20 kuruş değil, 16 - 17 kuruş da olabilirmiş! Bunu muhtelif satıcılarda anlıyoruz..

İktisadî hayat şartları değiştiği ve herşeyde hissedilmeyecek gibi görülen ucuzluk devam ettikçe birleşmiye başliyan usuller de değişiyor. Meselâ yakın za-

manlara kadar birçok eşya fiyatları ya yüzer, yüzer, yahut elliser, elliser alınıp satılıyordu. Bir çift kundura alacaksınız. Ya on (Devamı 9 uncu sayfada)

Çatalcada bir mektep ve bir de yurt açıldı

Buradan çıkanlar köylere muhtar olacak

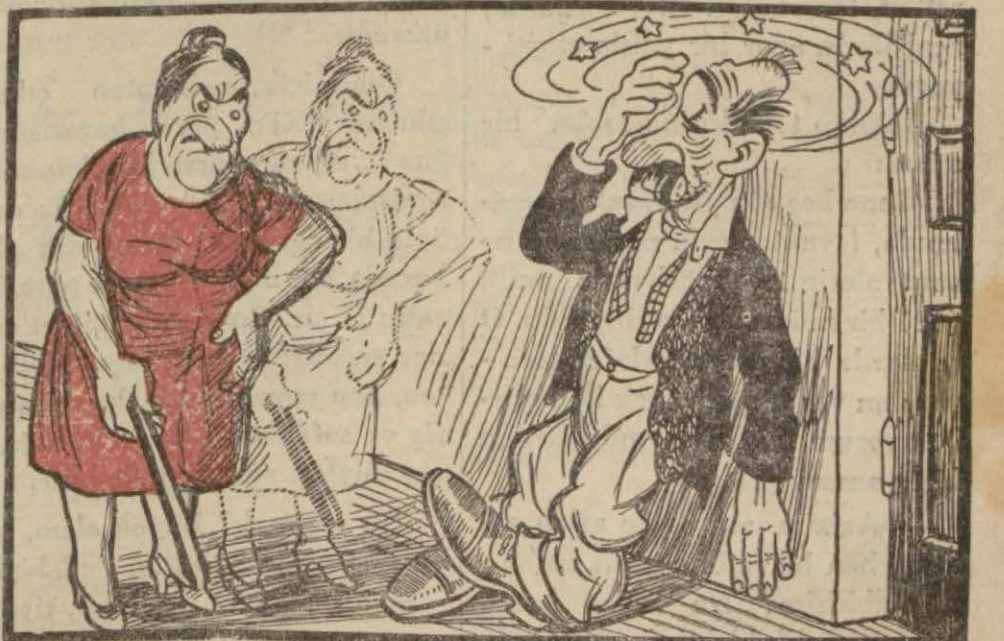

Dün Vali Muhiddin B., Kumandan Paşa ve diğer zevat Çatalcada talebenin önünden geçiyorlar ..

Cumhuriyet Halk Fırkası tarafından Çatalcada tesis edilen talebe yurdu ile orta mektebin küşat resmi dün yapılmıştır.

Açılma merasiminde hazır bu-

lunmak üzere vali ve belediye reisi Muhittin, Cevdet Kerim, daimi encümen reisi Tefik, aza Nakiye Hanım, Avni, Necip, Ali (Devamı 9 uncu sayfada)

— Yahu, ben seni unutmak için içiyorum, aksi gibi karşıma çift çıkıyorsun be !..

**Inkılâp Türkiyesinin
En Büyük Derdi :**

SEVİYE düşüklüğü

(Başmakalemizden devam)

mış bir haldedir. Bu dar, bu bir kümbesten daha dar muhitter, artık, iyilik, güzellik, doğruluk mefhumlarının yeri kalmamıştır. Daha, dün ortaya atılmış olan Vatan, Millet, gibi kelimeler bile apokaliptik kitaplardaki yavan rümler kadar manasını ve canlılığını kaybetmiştir.

Köylüye göre Vatan'ın eğer bir manası varsa o da kendi karını doyuran toprak parçasından başka bir şey olmamak lazımdır. Münevverin kalbindeki Millet ise, ona şahsî refah ve menfaat temin imkânlarını veren bir kalabalıktan başka nedir?

Mektepten henüz çıkıp hayata atılmak üzere genç "Kaç para kazanacağım?", diye soruyor. Bir dakika da "Ne olacağım?", demiyor. Hele memleketime kendimden ne verebilirim? suali hiç aklından bile geçmiyor.

Havada dolaşan sözler, matbuat sahasındaki yazılar, şurada burada verilen konferanslar; zoraki fikir ve meslek tecemmülündeki münakaşalar v. s. v. s. içinde yaşadığımız içtimai atmosferi her türlü asil ve medeni rahsedan mahrum bir aşalık unsur haline sokmuştur. Bunun içinde, ancak rakı kokuları, sarhoş naraları, öpüşüp sevişmeyi sinema filmlerinden öğrenen delikanlılarla genç kızların dudak şapırtıları; ve üçer günlük vurguncu zenginlerin otomobil patırtıları, ve esniyen ve durmaksızın esniyen halk tabakalarının geyirtileri barınabiliyor.

Bundan yedi sekiz yıl evvel inkılâbı, büyük Türk inkılâbını, kıraklı, danslı, şampanyalı eğlencelerle ibaret zannedenler pek çoktu. Hele karısını dekolte bir fistanla baloya getirebilenlere adeta bir inkılâp kahramanı nazarıyla bakılırdı.

O zamanlardaki müsamerelerden birinde eski hoca efendilerden biri bana şöyle demişti:

— Vallahi; elimizden geldiği kadar inkılâba uymıya çalışıyoruz. Ben, kendi hesabıma rakı, şarap içerim. Silindir şapka ve kırak giyerim, hatta, becerebilirim sem dans da ederim. Fakat, şu, karımı baloya çıplak getirmek yok mu? doğrusu bunu yapamam.

Ve hoca efendi, inkılâp şerefine henüz traş ettiği suratını nefretten, taassuptan değil fakat, aczi ifade eder bir yeisle ekşitiyordu.

Inkılâp telâkkisine başka bir misal:

Gene beş altı yıl evvel. Beyoğlunda, levantenlerin parası ve levantenlerin teşebbüsleriyle millî (?!) bir müsamereler veriliyordu. O sıralarda bir de muhalefet cereyanı mı vardı nedir, pek iyi hatırlamıyorum. Şişli tanıdıklardan biri yorumla geldi:

— Azizim, sen söyle allah aşkına, ben bu rejime nasıl muhalif olabilirim? Bu rejim bana, bütün gençlik idealimi (?) tahakkük ettirdi. Şu dans kasırgasına bak. Şu cazbandı dinle. Şu giyimler, şu şampanyaya içişler.. Ben gençliğimde bütün bunları rüyam

• Telgraf Haberleri •

Dünyanın mühim iki hadisesinden biri Alman intihabı idi

Şimdi de Amerika Reiscümhur intihabının neticesi, 44 milyonun kimi intihap ettiği bekleniyor..

Londra, 8 (A.A) — Amerika'daki Riyaseticümhur intihabı, efkârı umumiyeyi fevkalâde alâkadar etmektedir.

İngiliz efkârı umumiyesine göre, mesele kurularla yaşların mücadelesinden ibaret değildir. Muhafazakârlar, bu mücadelede 3 mühim nokta görmektedirler.

1 — Borçlar meselesi, zira bu husustaki teşebbüs Amerika'dan gelecektir.

Malûm olduğu veçhile bu meselede M. Roosevelt, rakibinden daha itilâfîkirizdir.

2 — Teslihatın tahdidi meselesi. Bu hususta şu noktayı hatırlamak icap eder ki İngiltere kara teslihatının tahdidi mevzuu bahis olduğu zaman hiç bir itiraz serdetmediği halde deniz teslihatının tahdidinden bahsedildiği zaman hiç de itilâfa yanaşmamaktadır.

3 — Tarifeler meselesi, İngiltere'deki himaye hareketinin Amerika tarafından vazedilmiş olan tarifeler yüzünden baş göstermiş olduğu söylenilebilir.

Umumiyetle ümit edildiğine göre Amerika, cihan iktisat kenferansına iştirak eylediği takdirde müfrit himaye usulünün aleyhtarları yanında mevki alacaktır.

Hatta Amerikanın böyle bir teşebbüste bulunmasının mukaddimesini teşkil edeceği de ümit olunmaktadır.

İkinci rakip

Nevyork, 8 (A.A) — Dün Nevada steplerinde kâin bir şehir olan Elokoda M. Hoover, maden ameleleri ile çiftçilere hitaben bir nutuk söylemiştir.

Müşarünileyhin telsizle neşrolunan nutkundan evvel bir nutuk söylemiş olan sabık reiscümhur M. Coolidge'de bir nutuk irat ederek M. Hooverin intihabını iltizam etmiş ve müşarünileyhi "Amerikanın başındaki

da görürdüm.

Alafranga ahabımın, alaturka hocadan inkılâp telâkkisinde zerre kadar farkı var mı? Aynı sathî görüş; aynı sathî ve kaba anlayış... Ve bu, hâlâ, bugüne kadar böylece devam edip durmaktadır. Türk inkılâbının bu gülünç tefsirleri içinde bir nesil yetişti ve diğer bir nesil yetişmek üzeredir.

Onun için, mektepten çıkar, çıkmaz "Kaç para kazanacağım?", diyen gencin bu kupkuru egoizmasına şaşmıyalım. Biz ona öyle bir cemiyet hazırladık ki, burada her muvaffakiyet para ile satın alınır. Gerçi bu cemiyet çok dar ve düzdür ama, hep tekellüften, hep merasimden, hep gösteriş ve sefahatten ibaret olduğu için şartları ağır ve pahalıdır.

Ne yapmalı? Büyük elem, büyük ıstırap! Ve bütün edebiyat, romanlar, şiirler, resimler, tiyatrolar bunu anlatıyor, bunu tasvir ediyor. Bir takım monden hayallerle, rümlerle bunu avutmağa çabalıyor.

Yakup Kadri

felâket ve musibetlere en iyi çare bulabilecek adam diye tavsif eylemiştir. "

M. Roosevelt, Nevyorkta son nutkunu irat eylemiştir.

47 milyon erkek ve kadın, bu gün reylerini vereceklerdir.

Ecnebinin başlıca unsurlarına gelince, bunların yarısının M. Hoover'e diğer yarısının da M. Roosevelt'e rey verecekleri zannolunmaktadır.

Küçük cemaatlerden Çeklerin hemen hemen müttefikan M. Roosevelt'e İsveç, Norveç ve Fenlandiyaların ekserisinin M. Hoover'e rey verecekleri zannolunuyor.

Bütün memleket halkı, neticeyi anlamak için sabaha kadar uyumuyacaklardır.

Nevyorkun dans salonlarile kabareleri saat beşe kadar açık kalacaktır.

Kara ve hava münakalâtı kumpanyaları seyahatte bulunan yolculara neticeyi te'sizle bildireceklerdir,

Bulunan bomba Az kaldı büyü bir facia olacaktır

San Francisco, 8 (A.A) — M. Hoover'i Paloalto'ya götüren hususi tren, Nevada hükümetinde Vinne Nuca civarında bir

köprüyü bekliven memurun verdiği işaret üzerine durmuştur. Bu memurun vücudünde ve yanındaki arkadaşının cesedinde birkaç bıçak yarası bulunduğu görülmüştür.

Tren 20 dakika durduktan sonra yoluna devam etmiştir. Bu facia esrarla örtülü kalmıştır. Çünkü trenin üstünden çececeği köprüye hiç ilişilmemiştir.

San Frans'ko, 8 (A.A) — M. Hooveri götüren trenin geçeceği köprüden biraz uzakta yol üstünde içi dinamit dolu bir paket bulunduğunu şimdi haberi alınmıştır. Yakındaki çalılıklardan birinde böyle bir paket daha ele geçirilmiştir.

Birinci telgrafta verilen bir haber hilâfına olarak hiçbir memur öldürülmüş değildir. Civarda bazı araştırmalar yapılmaktadır.

Çamur yağmuru!

Giresun, 8 (Hu. Mu.) — Bir haftadan beri devam eden yağmur dün fasıla verdi. Bu sabah yağmurla karışık çamur yağdı.

Bu acaip yağmur 12 dakika sürdü. Hadisenin bir siklon neticesi olduğu anlaşıldı.

Ziva

Yeni Yunan Başvekili siyasetini anlatıyor

Atina, 8 (A.A) — Başvekil M. Çaldaris, gazetecileri kabul ederek şunları söylemiştir:

Yunanistanda parlamentoya istinat eden rejim muntazaman işliyebilmesi nokta nazarından hükümetimin teşekküllü çok mühimdir. Azasın muhalefetin 3 fırkası arasından seçmiş olan hükümetim, en tabii şartlar içinde iktidar mevkiine gelmiştir. Bu bütün fırka reislerinin tahakkuna hizmet ettikleri bir neticedir. Bu neticede şahsan amel olduğumdan dolayı çok memnunum. Çünkü rejim meselesinin halline teşebbüs etmek suretiyle şimdiye kadar bütün fırkaların beraber çalışmasına mani olan engelleri ortadan kaldırmış oldum.

Yunanistanın siyasî tekâmülünde bunun fevkalâde bir ehemmiyeti vardır. Diğer fırkaların hükümetin mesaisini sekteye uğratak her şeyden içtinap edecekleri ve uzlaşma yolundaki hattı hareketlerle hükümetin teskin siyasetini takdir etmekte olduklarını ispat edecekleri ümidindeyim.

Maliye ve iktisat: Meselesine gelince:

Hükümet liberal fırkasının esaslarına itiraz etmeksizin kolayca tahakkuk ettirilmeyeceği mütaleasında bulunduğu bir siyaset takip edecektir. Bütçe masraflarının azami derecede azaltılması, yalnız memleket iktisadının düzelmesi için bir hareket noktası olarak kalmıyacak aynı zamanda alacaklı devletlere de müracaat ettiğini göstermiş olacaktır. Hükümetim şu kanaattadır ki, taahhütleri ye-

rine getirilmesi yalnız beynelmilel bir ahlâk meselesi değil, fakat aynı zamanda Yunanistanın menfaatleri iktizasındandır. Binaenaleyh, Yunanistan malî tahakküllerinin iktisat subranından mütevevilit yeni şartlara uydurulmasını alacaklılarından istemeden evvel masraflarda son bir kere daha tenkiyat yapılması zaruridir. Eu suretle alacaklılarımız, Yunanistana kolaylıklar gösterilmesinin zarurî olduğuna daha yakından kanaat getirmiş olacağız..

Haricî siyaset Hakkında M. Çaldaris demiştir ki:

Hükümet bütün devletlerle ve bilhassa komşularile olan yaklaşma siyasetine hararetle devam etmek arzusundadır. Millî birlik kabinesi azası sıfatile ve daha sonra eski hükümetin siyasetini tavsip etmişim.

Halk Fırkası ötedenberi Yunanistanın komşularına karşı uzlaşma siyasetini iltizam etmiş olmakla büyük bir ıftihar duyar. Ne kadar parlak gözükürse gözüksün, her türlü sergüzeşt hevesi ortadan kaldırılmalıdır. Bütün dünyanın içinde bucaladığı iktisat zorlukları ancak böyle bir siyasetin mümkün ve iyi olacağı hususundaki kanaatimizi takviye temektedir.

Frugî han şerefine ziyafet

Belediye reisi Muhittin Bey tarafından dün gece saat 1 de Frugî Han şerefine Parkotelde bir supe verilmiştir.

Supede Darübedayi san'at kârları da bulunmuşlardır.

Yeni encümenler

Dün reis, mazbata muharriri ve kâtiplerini seçtiler

ANKARA, 8 (Telefon) — Reis, mazbata muharriri ve kâtiplerini intihap etmiyen muhtelif encümen azaları bu gün ayrı ayrı toplanarak intihaplarını yapmışlardır. Bu suretle arzuhal encümenine: Reis Atif (Rize), mazbata muharriri Ziyaettin (İstanbul), Nuri (Muğla), beyler.

Dahiliye encümenine: Reis Cemil (Tekirdağ), mazbata muharriri Faik (Tekirdağ), Abdülkadir (Malatya) kâtip beyler.

Kütüphane encümenine: Reis Besim Atalay (Aksaray), mazbata muharriri (İsmail), kâtip Hakkı beyler.

Meclis hesapların tetkik encümenine: Reis, Hakkı (Van), mazbata muharriri Refet (Ankara), Mazhar Müfit (Denizli), kâtip beyler.

Müdafaai milliye encümenine: Reis İhsan paşa (Giresun), mazbata muharriri Fahrettin paşa (Kars), kâtip Kâzım paşa beyler.

Inhilâl eden meb'usluklara ait tezkere

Ankara, 8 (Telefonla) — İhtilâf ve vefat suretile inhilâl eden meb'usluklara ait tezkere meclisinin perşembe günü içtimai okunacaktır.

Vapurculuk kanunu

(Baş tarafı 1 inci sayıdadır.) Tarifeler ve vapurların hareket cetvelleri hükümetçe bir talimatname ile tesbit edilecektir.

Tarife ve hareket şartları hem Seyrisefain vapurları ve hem de hususî vapurlar için aynı olacaktır.

Dünkü toplantıda bu teklif etrafında müzakereler cereyan etmiş ve Refik Şevket (Malatya), Ahmet İhsan (Ordun), Salâhattin (Kocaeli), Mazhar Müfit (Denizli) beyler söz söylemişlerdir. Neticede teklif esas itibarile kabul edilerek bu encümenin bir kanun lâiyhasının bu gün Büyük millet meclisine verilmesi kararlaştırılmıştır.

Lâiyhanın mecliste kabulünden sonra artık hususî vapurların hükümetçe satın alınmamasına lüzum kalmayacaktır.

Yeni kanun hususî vapurcuların da deniz postacılığı vapurlarına imkân vermekle beraber Seyrisefain idaresi kadar hususî vapurlar üzerinde devlet kontrol hakkını temin edecek şekil ve mahiyette olduğu için mucibi memnuniyettir.

ANKARA, 8 (A. A.) — Cumhuriyet H. Fırkası meclis grubu Reis Vekili Cemil Beyin riyeseti altında toplandı. Türkiye, iskele ve limanları arasının da posta seferleri hizmetinin devlet idaresine alınması hakkında 2068 numaralı posta vapurlarının hükümet tarafından satın alınmasına dair olan hükümün tadil ile hususî posta vapurlarının hükümetçe tesbit edilecek seyrüsefer hatları üzerinde muayyen bir tarifeye tabi olarak ve kendi aralarında teşkil edecekleri bir şirket halinde çalışmaları esasını kabul eden hükümete hükümetin teklifi müzakere ve esas görebülül edilerek bu esasa göre hükümet tarafından bir kanun lâiyhasının B. M. Meclisine takdimi kararlaştırılmıştır.

Günün İşaretleri

Dış hekimleri kongresi

Hayret etmeyiniz, bizde, meslekler vagonlar gibidir. Kimi birinci mevki, kimi ikinci mevki, kimi üçüncü mevki, kimi forgon, kimi kırk kişilik arabalara benzer.

Kaptan, hekim, mühendis, profesör, kimyager, tüccar, fabrikatör birinci sınıf vagonlarda, hatâ lüks mevkiilerde seyahat eden insanlara benzer.

Baytarlığın, dişçiliğin, gazeteciliğin, çarkçılığın tuhaf bir talii vardır. Bu mesleklerden birine girmiş olan insan çok defa kalabalık içinde başkasının pasaportu ile seyahat eden adam gibidir.

Meselâ baytar, baytarım, diş hekimini dişçiyim, gazeteci, gazeteciğim, çarkçı çarkçyım dediği zaman etraftan ne tuhaf sesler akseder.

Onun için baytar mesleğini hafifçe söyler. Gazeteci mutalaka doğru ve dürüst bir adam olduğunu ispat etmek için bin dereden su getirir. Çarkçıyı dostları kaptan diye çağırırlar.

Niçin? Kalabalığa göre partisi yeni bir hekim doktordur da doktora yapan bir baytar, doktor değildir?

Bir motörün kaptanı kaptandır da, bir uzak seferler gemisi makine mühendisi dostlarına bile sevimli olmak için kaptan gözükmek mecburiyetindedir?

Neden diş hekimini ile, mide hekimini arasında şube farkı değil de, adeta meslek farkı vardır? Neden gazeteci, ilmi vutsa da, darülfünunlarda okusa da, cilt cilt eser yazsa da, onun ilmi, ilmini ispat etmemiş, ilmini pazara çıkaramamış resmî küçücek bir unvan altında iş gören meselâ maarif kadrosu içindeki en küçük memurdan daha üstün sayılmaz?

Bunlar bizim bugünkü cemiyetin mistik taraflarıdır. Fakat bana kalırsa, ben bunların sebebini şöyle hulâsa ediyorum?..

Kimimiz çok eski göreneklerin altındayız, meselâ yelken gemisinde kaptan her şeydi, şatahattı. Halbuki geminin makine mühendisi bugünkü insanlığın hayatı ile kaptan kadar alakalıdır.

Kimimiz, kendi vücutlarımızın haricinde bir şeye inanmıyoruz, sık sık hasta oluyoruz. Bizi artık kim iyi ediyor. Onun için yalnız midesini, yalnız medeniyetin rarasında hekimin en büyük içtimâi kıymet olması tabiidir.

Kimimiz, kötü göreneklerin hâlâ tesiri altındayız. Meselâ diş tapaneyince, aklı, vapurlarda kapnapelerin üstüne fırlıyarak:

— Beyler, efendiler, ağalar... Ne sihirdir, ne keramet, el çabuk çıkarırım.. Acısız, sızısız diş arızlayan varsa buyursun!..

Diş tabiplerinin Darülfünun konferans salonunda açılan ve dişçi mektebinde nihayet bulan kongresi bize bir çok şeyler öğretti. Bence bu kongrenin en büyük eseri, diş hekimliğinin diğer hekimlik şubeleri gibi ilmi rüstünü kazanmış olmasıdır. Diş hekimliğimizin kıymetini anlamak isteyenler kongre raporlarını bir kerecik olsun okusunlar.

Sadri Etem

Günün Haberleri

Bir mühtedi! Frugîhan Hz.

İngiliz ismile ve çenber sakalile her tarafı dolaşiyor

Umumî harp esnasında ve harpten sonra İngiliz Entellicens Servis hesabına Arabistanda mühim işler gören Mr. Philby evvelki gün zevcesile birlikte otomobile Londradan şehrimize gelmiş, Tokatlıyan oteline inmiştir. Mr. Philby bugün vapurla İskenderiyye oradan da Hicaza gidecektir.

Mr. Philby malut Lavrens'den sonra Arabistanda İngiliz Entellicens Servis'ne büyük hizmetler görmüş bir adamdır. Kendisi müslümanlığı kabul ettiğini de ilân etmiş, sakal koyuvermiş, çenber sakalile adeta bir hoca halini almıştır.

Dün tokatlıyanda kendisile görüşen bir muharririmize Mr. Philby Arabistanda ticaret yaptığını, resmî hiç bir vazifesi olmadığını, müslüman olduğunu, fakat ismini değiştirmeye lüzüm görmediğini söylemiştir.

Memlekette yağmur

Meteoroloji müessesesinin verdiği malûmata göre, dün Yalova, İzmit, İzmir, Kastamonu, Kayseri, Ankara, Konya, Dört Yol, Erzincan, Samsun ve civarında birer milimetre, Eskişehir, Merzifon, Afyon, Malatyada üçer milimetre, Lüleburgaz, Göztepe, Denizli, Kütahya, Uşak, Isparta, Adanaya 13 milimetre, Halkalıya 35 milimetre, Antalyaya 38 milimetre yağmur düşmüştür.

Sultanahmetteki ilk mektep

Sultanahmetteki ilk mektebin henüz açılmadığı hakkında bir çok şikâyetler olmuştur.

Dün bu hususta maarif idaresine müracaat ettik. Salâhiyet sahibi bir zat bize şu malûmatı verdi:

— Sultanahmetteki mektep bu sene yeni inşa edilmiştir. Henüz mektebi tesellüm edemedik. Bu sebepten de mektebi açamadık. Maamafih bir kaç gün içinde mektepteki tedrisata başlanacaktır.

İktisadiyat tarihi cemiyeti

Londrada iktisadiyat tarihi cemiyetinden ticaret odasına bir mektup gelmiştir.

Bu mektupta İstanbul ticaret odasının, cemiyete aza olarak kaydedilmesi rica edilmektedir.

İşini mühimsemiyoruz. Asıl mesele budur.

Diş tabiplerinin Darülfünun konferans salonunda açılan ve dişçi mektebinde nihayet bulan kongresi bize bir çok şeyler öğretti. Bence bu kongrenin en büyük eseri, diş hekimliğinin diğer hekimlik şubeleri gibi ilmi rüstünü kazanmış olmasıdır. Diş hekimliğimizin kıymetini anlamak isteyenler kongre raporlarını bir kerecik olsun okusunlar.

Sadri Etem

Iran Hariciye veziri şehrimizde ziyaretlerinedevamediyor

Hükümetimizin misafiri olarak şehrimizde bulunan İran Hariciye veziri Frugî Han Hz. dün şehrimizdeki ziyaretlerine devam etmiştir. Misafir nazır sabahleyin refakatinde İran elçisi Sadık Hanla Hariciye Vekletinden Refik Amir Bey ve Sanayi ve Maadin Bankası müdür muavini Ali Sami Bey olduğu halde Defterdara giderek Feshane fabrikasını ziyaret etmiştir.

Frugî Han fabrikanın bütün dairelerini gezdikten sonra motörle Karaağaca geçmiş, ve belediye reisi muavini Hâmit beyin de lâletile mezbahayı, soğuk hava mahzenlerini ve buz fabrikasını gezmiştir. Buz fabrikasında misafirlerin önünde bazı tecrübeler de yapılmıştır.

Frugî Hz. Karaağaçtan Perapalası oteline gitmiş, orada öğle yemeğini yedikten sonra bir motörle Beykoza giderek Sanayi ve Maadin Bankasının deri ve kundura fabrikalarını gezmiştir.

Iran Hariciye Nazırı fabrikanın bütün şubelerini dolaştıktan sonra tekrar motöre binerek Beylerbeyi sarayına gitmiş ve burada bir müddet kalarak sarayı gezmiş, bilâhare Perapalasa dönmüştür.

Misafirlerimiz geceleyin belediye reisi davetini kabul ederek Darülbedaye gitmiş ve temsil edilmekte olan "Pazartesi, Perşembe, piyesini seyretmiştir.

Frugî Han Hz. bu sabah, bir motörle Heybeliada gidecek Deniz lisesini ziyaret edecektir. Misafirlerimiz Heybeliada da gezdikten sonra Gölcüğe gidecek ve donanmamızı ziyaret edecektir.

Misafirlerimiz akşama şehrimize dönecek, saat 15 te Perapalasta Iran kolonis tarafından şerefine verilecek çay ziyafetinde bulunacaktır.

Yarın da Vali Muhiddin Bey Nişantaşında vali konağında bir çay ziyafeti verecektir. Frugî Han Hz. cumartesi günü İrana hareket edecektir.

Kimin olduğu meçhul bir ceset

Evvelki gün Kumkapıda denizde otuz yaşlarında kadar tahmin edilen bir erkek cesedi bulunmuştur. Ceset suda fazla kalmış ve taşlara çarpmış olduğundan yüzünün ve vücudunun muhtelif yerleri parçalanmıştır. Bu yüzden çehresini teşhis etmek güçleşmiştir. Ceset muayene edilmiş ve şüpheli bir iz bulunamamıştır.

Bir müddet evvel Kuruçeşmede Kemal adlı birisi yıkanırken boğulmuş, gene o sıralarda Haydarpaşada Hasan adlı birisi çalıştığı mavunadan denize düşmüş her ikisinin de cesetleri bulunamamıştı. Yeni bulunan cesedin bu iki adamdan birine ait olması tahmin edilmektedir. Zabıta cinayet olması ihtimalini düşünerek tahkikat yapmaktadır. Ceset dün morga kaldırılmıştır.

Paristen

Sanayi ve ihraç ticareti hakkında bir davet ve bir sual

Pariste 6 kânunu evvelden 9 kânunu evvel tarihine kadar devam etmek üzere sanayi ve ihraç ticareti hakkında bir kongre aktedilecektir. Bu kongrede Fransız reisi cümhuri ile iktisat nazırı da hazır bulunacaktır.

Dün kongre müteşebbisler reisliğinden İstanbul ticaret odasına bir davetiye gelmiştir. Bu davetiyede kongrede, odayı temsil etmek üzere bir murahhas gönderilmesi rica edilmektedir.

Buna imkân olmadığı takdirde sorulan şu suallere cevap verilmesi istenilmektedir:

— Beynelmîlel mübadeletin vaziyeti, beynelmîlel istatistikler, nakliyatın muhtelif şekilleri, mülkiyeti sanayiye, altın meselesi, ihraç sigortası ve kredisi, beynelmîlel mükerrer iskontalar.

Oda idare heyeti henüz bir karar vermemiştir.

Mekteplerde yeni sıralar

İstanbul maarif müdüriyeti, İstanbulda yeni inşa edilmiş olan ilk mekteplerde, eski usul sıraları bu seneden itibaren kaldırmaya başlamıştır. Bu sıraların yerine her talebeye mahsus olmak üzere birer masa konacaktır. Talebelerin boylarına göre bu masada sandalyeler üzerinde oturacaklardır.

Bu sandalyeler yere çakılı olmadığı için, herhangi toplantıda mektebin içtima salonuna da konulabilecektir.

Beyoğlunda yangın

Beyoğlunda Şah kolu mahallesinde Kuledibi sokağında Fahri Efendinin 14 numaralı bakkal dükkânından evvelki gece saat dörtte yangın çıkmış, biraz sonra yetişen etfaie tarafından dükkân kısmen yandıktan sonra söndürülmüştür. Dükkân üç bin liraya Nasyonal sigorta şirketine sigortalıdır. Yangının neden çıktığı tahkik edilmektedir.

Dairelerde odun yeri ne kömür yakılacak!

Vilâyet dairelerindeki sobalar da şimdiye kadar kısmen odun yakılıyordu. Bu seneden itibaren odun kömüre tahvil edilecektir. Bu karar kısmen tasarruf, kısmen de ormanların tahripten vikayesi için verilmiştir.

Bir odacı kadını çarptılar

Vilâyet evrak kalemi odacısı Şerife hanım evvelki gün Fatihte Otlakçı yokuşundan geçerken bir soygunculuğa uğramış ve iki meçhul şahıs tarafından cebinde bulunan bir lirası aşırılmıştır.

Olur mu bu hiç!

Son günlerde kok kömürlerinin perakende satış fiatı, toptan satış fiatından daha ucuz olduğu anlaşılmıştır.

İstanbul ticaret odası bunun sebepleri hakkında tetkikata başlamıştır.

Gördüklerimiz

Kaş yaparken göz çıkarmıyalım!

Şüphe yok, sanayiye himaye etmek güzel şey. Bunun için gerek kontenjatman suretile olsun, gerek vergi ve resim usulleri olsun, yerli ipeğin himaye edilmesini takdir ederiz. Fakat iplikçiliği himaye ederken hariçten meveddü iptidaiye diye sun'î ipek getirerek kumaş yapan, sun'î ipek ile yerli ipek sanayiine karşı öldürücü bir rekabet açan fabrikalar da himaye edilirse "bu bir himaye usulü değil, aynı zamanda tahrip usulüdür. Kaş yapayım derken göz çıkarmak işte budur.., demeğe hakkımız yok mudur?

Türk gibi kuvvetli sözü her vakit bir hakikattir!

Beynelmîlel futbol oyunlarında kaybettiklerimizi nihayet Balkan güreş birinciliği müsabakalarında kazandı. Yunanlılar, Sırp, Bulgarlara karşı Balkan güreş şampiyonluğunu aldı.

Bu suretle Türk gibi kuvvetli darbı meselinin tarihi bir hatıradan ibaret boş bir lâf olmadığını ispat etmiş olduk.

Yaşasın kahraman Türk pehlivanları!. Artık bu güreş birinciliğini olsun elimizde sıkı tutalım. Cihan pehlivanı Kurtderelerinin ve sairinin nesli tükenmediğini ve tükenmeyeceğini dünyaya gösterelim.

Türk - Amerika

Cemiyeti ticaret bürosu açıyor!

Amerikada, Türk - Amerika, muhipleri cemiyeti namile bir cemiyet vardır. Bu cemiyetin idare heyeti son içtimamda Türk ticareti hakkında yakından tetkikatta bulunmak için Amerikada ticaret bürosu açmaya karar vermiştir. Cemiyet İstanbuldaki mümessiline gönderdiği bir tezkerede ticaret bürosunun İstanbuldaki mümessilliği için İstanbul ticaret odası ile temas etmesini bildirmiştir.

Mümessil dün İstanbul ticaret odasına müracaat etmiştir. Bu müracaat ticaret odası idare heyetinde tetkik edilecektir.

Ecnebi mekteplerde künye defterleri

İstanbul maarif müdüriyeti ecnebi ve gayri müslim mektep idarelerine göndermiş olduğu bir tezkerede Her hangi bir yanlışlığa meydan verilmemesi için künye defterlerinin maarif müdüriyetince tasdik edilmesini bildirmiştir.

Öğrendiğimize göre tasdik edilmeyen künye defterlerindeki talebe kayıtları nazarı itibare alınmayacaktır.

Musakkafatı tahrir

Musakkafatı tahrir komisyonları dün defterdarın riyasetinde umumî bir toplanma yapmışlar ve tahrir ait işleri konuşarak bazı kararlar vermişlerdir.

İstanbul cihetinin tahriri bir aya kadar tamamen bitmiş olacak, Beyoğlu kısmındaki tahrir işleri de iki aya kadar bitirilecektir.

Harpte ölen Fransız askerleri için

Cuma günü saat onda Feriköydeki Lâtin mezarlığında harpte ölen Fransız askerleri için Fransız büyük elçisinin riyaseti altında bir merasim yapılacaktır. Bu merasimi kilisede yapılacak ruhani âyin takip edecektir.

Istanbul Esnafı Arasında

1500 azası olan Marangozlar Cemiyeti

Kooperatifin ilk işi esnafın malını yok bahasına mutavassıtlara geçirmemesini temin olacak..

Cemiyetin kâ-tibi Fuat B.

Çalışan ve etrafına fayda temin eden cemiyetler arasında marangozlar cemiyeti şüphesiz ilk plânda gelmektedir.

Bu çalışkan cemiyet son zamanlarda bir kooperatif kurarak cemiyete dahil esnafa daha faydalı olma-ya karar vermiş ve bir nizamname vücuda getirmiştir.

Bu nizamnameyi ticaret müdürlüğü tadilen tasdik etmiştir. Şimdi bu nizamname Ankara'ya gönderilecek, tasdik edilir edilmez müessis heyet faaliyete geçecektir. Bu faaliyetin şekli hakkında konuştuğumuz, cemiyetin umumî kâ-tibi Fuat Bey bize şunları anlattı:

— Evet, hazırladığımız nizamname tasdik edilir edilmez müessis heyet faaliyete başlayacak ve hisse senetleri çıkaracaktır. Beher hisse senedi iki lira ve sermaye hudutsuz olacaktır. Kooperatif marangoz, doğramacı ve tornacı gibi ağaç sanayii işle meşgul olanlar girebileceklerdir.

Her şeyden evvel, kooperatifin yapacağı iş esnafın, mallarını yok bahasına fuzuli mutavassıtlara kaptırmamasını temin etmek olacaktır. Bunun için esnafa malı mukabilinde bir hesabı cari açılacak ve esnaf mustar bir mevkide kaldığı vakit malını götürerek kooperatif deposuna mukavaten bırakacak ve mukabi-

linde bu malın değerinin bir kısmını temin etmiş olacaktır. Bu muameleden cüz'i bir kâr alınacaktır. Bu depo halka da açık bulunacağı için satış da yapılabilir ve bu satışlar, arada mutavassıt bulunmayacağı için gerek halk, gerek esnaf için daha faydalı olacaktır.

Kooperatif bundan başka işlerde görevbilecektir. Mese â ilerde şehrin muhtelif yerlerinde de satış merkezleri açmak tasavvurundayız. Sonra sepetçilik sanayiinde kullanılan çubukların kooperatif tarafından tedarikine ve esnafa daha ucuz fiyatla tevziine çalışacağız.

— Şikâyetleriniz var mı?
— Hayır.
— Alış veriş nasıl?
— Alış veriş iyidir. Alış veriş esasen daha çok mevsim meselesidir. Marangoz esnafı en çok ilk bahar ve son baharda çalışır. Yazla kışta ölü mevsim addedilir.

— Cemiyet azasına ne fayda temin ediyor?

— İşsizlere iş bulmaya çalışırız. Sonra cemiyete mensup olanların her hangi bir şikâyetini dinleriz. Şikâyet edenle edilen arasında tavassut ederiz. İş sulhen halledemediğimiz takdirde icap eden teşebbüsatta bulunmak için avukatımız vardır. Sonra bir doktor ve eczacımız da vardır. Cemiyet azasından hasta olanlar bu doktor tarafından parasız bakılır. Hastaların ilaçları da parasız temin edilir.

— Ne kadar âzamız var?
— Bin beş yüz kadardır.

Bir kadın mümessilinin tetkikleri

44 memleketin dahil olduğu Kadın birliği

Arap kadınları kongresinde yüzünü açmaya cesaret eden bir Hanım..

Son günlerde şehrimizi beynelmilel kadın teşekküllerine mensup müteaddit murahhaslar ziyaret etmekte ve Kadın Birliği ile temasa geçerek tetkikler yapmaktadır.

Üç gün evvel de kadınlara intihap hakkı verilmesi için çalışan beynelmilel bir birliğin murahhası Mm. Rider şehrimize gelmiştir. 1926 da bir kere daha İstanbulu ziyaret ederek iki konferans vermiş olan Mm. Rider buraya Bağdattan gelmektedir.

Ziyaret ettiği muhtelif memleketlerde propaganda maksadile konferanslar vermiştir. Mm. Rider dün kendisine görüşen bir muharririmize şunları söylemiştir:

— Seyahatlerimde 44 memleketin dahil bulunduğu beynelmilel kadın birliğini temsil ediyorum. Buraya Şam ve Bağdattan geliyorum. Şam da Nur Hamad-

ye Hanımın riyasetinde toplanan Arap kadınları kongresinde bulundum. Kongrede söz alarak beynelmilel birliğe dahil olan Arap kadın birliğine beynelmilel birliğin selâmlarını bildirdim. Şamda Arap kadınlarının serbesti kazanmak için büyük bir faaliyette olduklarını gördüm. Kongrede tip talebesinden Fatma Murat Hanım nutuk söylerken yüzünü açmak cesaretinde bulundu. Bu hanım, hükümet tarafından murahhas heyetimize Tahrana kadar Refakat ve orada bir konferans vermeye memur edildi.

Murahhas heyetimizi teşkil eden arkadaşlarımız Tahrana gittiler, ben İstanbul'a geldim. Burada, diğer memleketlerde yaptığım gibi, kadınlık hareketleri hakkında tetkikat yapacağım. Türkiyede yapacağım bu tetkiklere daha ziyade ehemmiyet veriyorum. Çünkü Büyük Reisinizin Türk ka-

Kadınlara tasallut

Yüzünden idama mahkûm 7 zenci kurtuluyor!

Vaşington, 8 (A.A.) — Ali mahkeme, bir trende iki kadına taarruz ve namusuna tecavüz etmiş olan 7 zenci hakkındaki idam kararını feshetmiştir.

Malûm olduğu veçhile bu dava, Amerikada ve hatta bütün dünyada büyük bir heyecan uandırmıştır. Zira zenciler, kendilerinin hafif meşrep olan bu kadınlar tarafından tabrik edilmiş olduklarını söylemişlerdir.

Mahkûmlardan biri bir turneye çıkarak konferanslar vermiş ve bu yüzden bir takım hadiseler çıkmıştır.

Karar ma'ûm olmadan evvel polislerle bir takım nümayişçiler arasında bir arbede çıkmış bir polis yaralanmış, 13 kişi tevkif edilmiştir.

Alabama mahkemeleri bu davayı yeniden rüyet edecektir.

Yarından itibaren tetkiklerime başlayacağım. Maarif Vekili ve vali beylerin vazifemi kolaylaştırmak hususunda bana gösterdikleri yardıma çok müteşekkirim. Vali Bey ziyaretlerimde bana refakati vaddetti.

Buraya gelmekten asıl maksadım. Türk kadınlarına ve Türk Kadın Birliğine Milletler Cemiyetinin nasıl çalıştığı ve ne işler gördüğü hakkında tetkikler yapacak, birlikler teşisi fikrinin telkin ve tevhit etmektir. Bu takdirde hükümetten Milletler Cemiyeti nezdindeki murahhas heyete kadın murahhasların da işirak etmesi istenebilir. Nitekim İngiltere de böyledir. Cenevre içtimalarına giden İngiliz heyetine müşavir sıfatile bir kadın murahhas refakat eder.

Bu murahhasın umumî müzakerelerde büyük bir rolü yoktur. Fakat insani meselelerle uğraşan elli beşinci komisyona iştirak edebilir.

Türk kadınının da Milletler Cemiyeti işleriyle meşgul olmağa başladıkdan sonra beynelmilel birliğe büyük yardımı olacaktır. "

Kadın murahhasının gelişi ve gidişi

Kadınlar Birliğinden: Beynelmilel Kadınlar Alliance'i reis ve kili ve Cemiyeti Akvam Fransız heyeti murahhasası âzasından Madam Malaterre Sellier memleketimiz ricalile ve Türk Kadın Birliğine görüşmek üzere şehrimize pazar akşamı gelmesi, ve Türk Kadın Birliği tarafından Tokatlıyanda verilen çayda bulunması mukarrer iken fırtınadan dolayı vapuru ancak pazartesi akşamı pek geç vakit gelebildi.

Madam Malaterre — Sellier Romanyada vereceği konferansın günü evvelce tesbit edilmiş olduğundan sabah Romanya vapuru ile hareket etmeye mecbur oldu.

Türk Kadın Birliği heyeti idaresi tarafından teşyi edildi ve şehrimizde daha ziyade kalmıya ve Birlik umum âzasile görüşmeyi pek ziyade arzu ettiği halde havanın muhalefeti buna mâni olduğundan dolayı derin teessürlerinin kendilerine beyan etti.

Bu akşam: **OPERA'** da

Amerikan Bahriye ve tayyarelerinin iştirâkile sinemaya alınmış en büyük tayyarecilik filmi:

ÖLÜM YOLLARI

Jack Holt - Fay Wray ve RALPH GRAVES

tarafından temsil edilmiş Fransızca sözlü ve şarkılı film

Yarın akşam: 21 1-2 da MAJİK sinemasında Comedie Française'den JEAN WEBER ile COLETTE DAREUIL ve JEANNE BOITEL tarafından temsil edilmiş

Evliler VE SEVDALARI

(Un coup de Telephone)

Fransızca sözlü ve şarkılı filminin ilk irasesi şerefine Büyük Gala Müsameresi

ELHAMRA Sinemasında şarkıları herkesin ağzında olan

KADINLARIN Sevgilisi

Sevimli Viyana operetinde çok güllüyorlar. İlahten: İpekfilm tarafından Gazi Hazretlerinin Büyük Millet Meclisindeki nutukları ve Paramount Jurnal

ETEM İZZET

Beyin son edebî romanı çıktı... Göz YAŞLARI

BORSA

8 T. sani 1932

Nukut (Satış)	
Kuruş	Kuruş
20 f. Fransız 171	1 Şilin Av. 28—
1 Sterlin 705—	1 Pezeta 17—
1 Dolar 213—	1 Mark 50—
20 Liret 218—	1 Zolotı 24—
20 f. Belçika 117—	1 Pengö 32—
20 Drahmı 27—	20 Ley 25—
20 İsviçre 823—	20 Dinar 67—
20 Leva 28—	1 Çervoneç —
1 Florin 85—	1 Altın 922—
20 Kuron Çek 124—	1 Meeldiye 37,50
	1 Banknot 239—

Çek fiatları (kap. sa. 16)

Paris 12,06	15,925
Londra 698,50	Viyana 4—
New York 0,4739	Madrid 5,7517
Milano 9,2450	Berlin 1,9966
Briksel 3,4054	Varşova 4,22—
Atina 82,6125	1,1—
Cenevre 2,4575	Bükres 80,4575
Sofya 66,09—	Belgrat 34,77—
İstanbul 1,1777	Loskovr 1083,2

Esham

* Bankası 9,75	1 Çekos 28—
Ana 23,60	Çimento Ar. 7,90
Rejl 4,85	Ünyon Dey. 2190
Ş. Heyriye 1450	Şark Dey. 250
Tramvay 8,10	İtalya 2—
U. Sigorta 12,2	Şark m. ceza 2,35
— monti 2350	Telefon —

İstikrazlar Tahviller

İst. dahil 99	Elektrik —
Şark D. yolları 5,25	Tramvay 4,9
D. Muvahhıde 59.	Tünel 18,50
Gümrükler 5,60	Rühtm 19,90
Sayd mahi 4,20	Anadolu 1 36.
Bağdat 4,50	Anadolu 11 36.
Askeriye —	A. Mümessifi 38,40

TAKVİM

Çarşamba 9 T. sani 9 Recep Perşembe 10 T. sani 10 Recep

Gün doğuşu 6,41	6,42
Gün batışı 16,57	16,56
Sabah namazı 6,11	6,11
Öğle namazı 11,58	11,58
İkindi namazı 14,37	14,38
Akşam namazı 16,57	16,56
Yatsı namazı 18,31	18,30
İmsak 4,59	4,60
Yıtm geçen günleri 298	299
Yıtm kalan günleri 66	65

Sör John Simon'un beyanati

Londra, 8 (A.A.) — Hariciye nazırı Sör John Simon Avam Kamarasında sorulan bir suale verdiği cevapta İngiliz hükümetinin silâh kuvvetlerini azaltması hakkındaki yeni, Fransız plânı hakkında henüz hiç bir tebliğle meşgul olmadığını hükümetin bu plânı alır almaz Cenevredeki müessislerine talimat göndermediğinden evvel itinalı surette tetkik edeceğini söylemiştir.

Izmir borsasında

Izmir, 8 (A.A.) — Bugün borsada 17 kuruştan 24 kuruşa kadar 428 çuval üzüm ve 6 kuruştan 20 kuruşa kadar 3733 çuval incir satılmıştır.

Matbamızın gelen eserleri

HOLIVUT

Holivutun 9 Teşrinisani 1932 tarihli nüshası renkli olarak bir çok güzel resimler ve film tenkitleriyle intişar etmiştir.

Foto Süreyya

Foto Süreyya salon mecmuasının 18 inci nüshası kıymetli resim ve tablolarla müzeyyen olarak çıkmıştır. Bu nefis mecmuayı karilerimize bararetle tavsiye ederiz.

Kadro mecmuası

Kadro mecmuasının 10 inci nüshası bir çok mühim makalelerle çıkmıştır.

Şevke Süreyya, Vedat Nedim İsmail Hüsrev, Yakup Kadri, Eürhan Asaf, Neş'et Halil Beylerin makaleleri bilhassa nazarı dikkati celbetmektedir. Tavsiye ederiz.

Istanbul Belediyesi Darülbeydi Şehir Tiyatrosu Temsilleri:

Eğün akşam saat 21,30da

Pazartesi — Perşembe

Komedi 3 perde

Yazan: Musahip zade Celâl Bey Zabitan gecesi

Günüzler yurdunun daveti

Gürbüz'er yurdu umumî kâtipliğinden: Yurdumuzun senelik umumî kongresi ikinci Teşrinin 10 uncu perşembe günü akşamı saat 19 da Şişhanedeki kulüp merkez binasında aktedileceğinden bilurum âzasının teşrifleri rica olunur.

Sfenks konuştu !

Maurice de Cobra'nın Son Romanı . 18

Kapısı açık kalan odaya mülâzim yokken girdi. Sam Brawne kemeri, beylik tabancası, erkânı harbiye haritaları üstünde duran ufak masasına baktı. Duvarda elbiseler, bir kodak makinası, harisrlı bir matara asılıydı. Üzerindeki lâmbanın etrafında kitaplar duran yazı masasına yaklaştı. Nihayet kitapların arasında mahrutî dübünü buldu. Onu alırken krem renginde kartonlu fotoğrafı düşürmüştü. Merakla değil, masayı altüst bırakmamak için onu düzeltti ve... şiddetle yakalayıp lâmbaya yaklaştırdı. Kalbi güm güm atıyordu. Daha iyi görmek için eğildi ve albayı tanıdı. Resiminde yalnız imzası vardı. Sol köşede matbu yazıyı okudu: "Nomikos, san'atkar fotoğrafçı - Kahire."

8

Roberts çabucak odasına döndü. Bulduğu şey aklından bütün başka megguliyetleri kovmuştu. Başa Alinin avdeti, endişe veren itihbaratı, gittikçe gerginleşen siyasî vaziyet artık onun umurunun dışına çıkmıştı. 4 numaralı istihkâm, Alin'in hududu, etrafındakiler yok demektir.

Bu hisesile yatağına uzanan Roberts yalnız Albanın Nikolsonun fotoğrafı üstündeki resmini görüyordu. Ve bin türlü düşünceler mahayilesine hücum ediyordu. Bütün bu düşünce sağanağı ona şöyle istrap veriyordu ki!

Demek Nikolson Albayı Kahirede tanıdığı. Tesadüf çekinilemez bir halde idi. Shepherd's'de Yemiramis'de Helyonoliste İngiliz sosyeteşi pek kalabalık değildir. Bir baloda karşılaşmaları muhtemeldir. Anlaşılan Nikolson ona tutulmuştu. Genç mülâzımın fikirlerine bakılırsa, gönül işlerini alay addedenlerden değildi. İhtimal karşılıklı bir aşk?... ..

Bu imzalı fotoğrafı ona vermiş Alin kendisinin Albanın da bu tesadüf, Nilin deltaya akan suları gibi geçici bir münasebet adanmış olduğunu gösteriyordu.

Roberts, başı ateşler içined, elbiseyi buz gibi, sükûnetle, mantıklı düşünmeye cabalıyordu. Boşuna düşünme!.. Kahirede çıkarılan resim işi özü önünden eksik olmuyordu.

Mantıkla düşünmeye meydan vermeyen acı hayal. İtidalli düşünmelere mani ve inatçı azap!.. Yalnızlıklarını sıktı ve iradesinden imdat istedi:

"Dur bakalım, işi kavramalı.. Nikolson orada üç, dört, belki de beş ay kaldı, onunla tanıştı, ona tutuldu; şüphesiz öteki de.. Bir bedahat bu onun aşığı oldu. Hem de neye olmasın?. Alba sıkılıyordu, beni unutmaya çalışıyordu.. O tam sırasında geldi. Öyle ise susmasının hakikî sebebi işet. Gelen akşamki şüphelerim nasıl kuvvetleniyor... Kocasının mektupları alıkoymasına hiç bir sebep yoktu. Alba onların hepsini aşk ile meşguldü. Buna hiç şüphe miş olacak?. Onun sadakatine i-bin kere haklı imişim!

Roberts acı acı bir kahkaha atıyordu: "Hahhhha!.. Ben de yerime zengin bir Mısırlı geçmiştir, sanıyordum. Bana bu şeref bile

çok görüldü. Benden aşağı rütbede bir zabıt seçildi. Alba bu çocuğun coşkunluğuna kapıldı! Tesadüf, bu adı müdhikenin bu perdesi de meçhulüm kalmasın diye, bana bu çocuğu gönderiyor. — ne bir mektup, ne bir izah, — ne bir mazeret.. Fakat halefimle aynı çatı altındayım!.."

Roberts, yüzünü ihtiyarsızca onu Nicholsondan ayıran duvara çevrik, yatağının üzerine oturdu. İradesi tükenmişti. Artık mantıklı muhakeme kabiliyeti kalmamıştı. Yeniden düşünceler beynini altüst ediyordu.

Nicholsonu Kahirede, bir çiçek bahçesinde, Albaya aşkı açarken, sonra Albayı odasında, kâğıtların arasında eski aşkının sekiz sayfalık mektubunu bulurken görüyordu.. Sayfaları şöyle süzüyor, onları lâkaydane yırtıyor ve sabahleyin yeni aşkının gönderdiği gülleri kokuyordu.

Mes'ut çifti geceleyin Nilde bir dabihi içinde, birbirine sarılı, zümrüt rengi tembel sulara kapılmış görüyordu.

Pek iyi bildiği jestleri tahayyül ediyordu. Ansızın kalbi bir menegene içinde kaldı. O, zavallı menefi, bu loş odada, siyah masası önünde kan ağlarken Albanın vücudunu bir başkasına verdiğine şimdi emindi.

Bu kanaatla yatağından fırladı ve kapıya koştu. Kapıyı açmak üzere iken dehlizde Nicholsonun sesi duyuldu:

— Yüzbaşım, teftiş bitirdim, kayde değer bir şey yok!

Robertsin benliğinde zincirden boşanan canavar hızla kapıyı açıp Nicholsonun boğzına atılmak istiyordu. Lâkin o canavar vazifesine, mevki kumandanı mes'uliyetine, en feci anlarda sevki tabiiyi yenmek ve her şeye rağmen en fena hırslara galebe çalmak kabiliyetini haiz İngiliz soğuk kanlılığına henüz bağlıydı.

Kapının topuzunu çevirmek için bir kaç adım gerilerek sadece:

— Peki, teşekkür ederim. dedi.

Nicholsonun ayak sesleri uzaklaştı..

Roberts onu, duvarlar rüyete mâni değilmiş gibi, bakışlarıyla takip etti. Birdenbire silkindi. Sanki göze görünmez bir el suratını kamçılıyordu. Maziye canlandırırken unuttuğu bir şey vardı! Ufak bir şey!.. Alba ile Nicholsonun onun aşkı ile eğlenmiş olabileceklerini unutmuştu! Güzel ve fasızın yeni aşıkına ifşaatını işitiyor gibiydi: "Sevgilim, sizin Hindistan ordusundan başka bir zabitle tanışmıştım. Benim peşime düştü.. Zavallı adam! Onu seviyorum sanmış. Ara sıra bana mektup yazıyor, amma mektuplarını açmıyorum bile... ..", Alba, Nicholsona bunları söylemiş olacaktı..

Roberts Albayı, ağzında sigara, mazisinin aşktan kâm almadığı -na kıskanç Nicholsonu kandırırken görüyordu. Kim bilir?. Belki de zavallı ümitsiz mektuplarını ona göstermişti.

Bu fikirle beyni döndü, mahayilesini kızıl bir bulut kapladı. Nicholson belki mafevkinin haysiyeti ayaklar altına alndığını biliyordu.

Bu iğrenç düşünce Robertsın

Hindistan

Kaynayıp duruyor

Gandinin tekrar açlık grevi yapacağı tehdidinde rağmen.

Bombay,, 8 (A.A.) — Gandinin tekrar açlık grevine başlamak tehdidinde rağmen Hintliler itilâfîrîzliklerinden vaz geçmişlerdir.

Malabar hükümdarının aşağı sınıflar hakkında reva görülen içtimai müsavatsızlıkların tadili suretine Gandhi tarafından yapılmış olan tavsiyeye riayet etmeğe azmetmiş olduğu söylenmektedir.

Binaenaleyh, artık mutedilâne fikirlerin galebe çalmasına imkân mevcut olmadığı zannolunmaktadır.

Diğer taraftan Mecusilerle Müslümanlar arasındaki mükâlemeler de bir hal suretine gidecek bir istikamette değildir.

Büyük bir müslüman eyaleti teşkil edilecek

ihtilâfın en esaslı noktası yukarı Hindistanda, sahası Fransanın iki misli olacak olan büyük bir müslüman eyaletinin teşkil edilmesi meselesidir. Mecusiler buna muhaliftirler ve böyle bir eyalet teşkilinin Hindistanın parçalanması demek olacağı fikrindedir.

Esasen Şevket Ali ile müslüman murahhasları cemaat meselesi ile oğraşan konferansı terk etmişlerdir.

Şevket Ali dün akşam Amerika gitmek üzere vapura binmiştir.

Gandi hapisanede

Londra, 8 (A.A.) — Hindistan nazırı Sir Samuel Hoare, Avam kamarasında Gandinin siyasi bir mahpus sıfatıyla hapisanede tabii olduğu rejimin mümkün olduğu kadar serbest bir rejim olduğunu söylemiştir.

Mumaileyh, Mahatmanın "dokunulamazlar", meselesi hakkında istediği kimse ile müzakeratta bulunabileceğini, bu mesele hakkında mektuplar yazıp neşredebileceğini ve nihayet silâhsız itaatsizlik mücadelesi hakkında istediği malûmatı alabileceğini söylemiştir.

Eğer Gandhi bu hususta fikrini değiştirmişse bunu hükûmete iblâğ etmesine hiç bir şey mani değildir.

Maamafih Sir Samuel Hoare, Lonara kabinesinin hattı hareketini tebdil edemeyeceğini ve Hint ittifakı konferansı ile uyuşamayacağını ilâve etmiştir.

dimağını tırmaladı. Kılıfında asırlı tabancasına sabit bir nazarla baktı. Sonra gözlerini kapadı. Kızıl bulut dağılıyordu. Titriyerek lâmbayı söndürdü, el yurdamile yatağına buldu ve battaniesinin üstüne yaralı bir hayvan gibi uzandı.

Avluda düzgün adımlar istihkâmı kaplıyan sessizliği yırttı. Koğuştan çıkan dört asker zırhlı kulelerde nöbet değiştirmeye gidiyorlardı.

Ertesi gün, Nicholson takviye edilmiş bir kolla yürüyüşe çıktı. Vazifesi üç gün Ozid vadisinde devriye gezmek ve 4 numaralı istihkâmdakilerin uyumadıklarını Abra Tehl yerlerine göstermekti.

(Devamı var)

İşliyen Yara

Milli Roman

— 3 —

Yazan: Necmettin Halil

Kendisinin ve gayesinin mükemmel bir şekilde devamı... Eu düşünceler, o zaman Sultanide muallim olan, genç mefkûreciye ne hızlı saatler geçirtirdi.

Nihalin benliği bu'unduğu kabın şeklini alıveren bir mayi halindeydi. Bu yüzden, Cevadın şahsiyetine uymakta da güçlük çekmemişti. Onda, az veya çok farklarla hemen her kadında tabii sayılabilen, giyinmek heveslerinden başka hiçbir ciddi meyl, hele hiçbir iptilâ yoktu. Ahpaplarla konuşmaktan, eğlenmekten başka işi hemen kalmazdı.

Cevadın aldığı maaşla bir hizmetçi tutmalarına imkân olmamakla beraber, tecrübe.i bir kadın olan Nihalin annesi kızının ev işlerine de, en ağırılarını üzerine almak suretile, yardım eder ve genç çifti yuvalarında huzur içinde yaşatırdı.

Nihalin ciddi okumıya da pek merakı yoktu. Kocasının küçük kütüphanesini doldurup taşan kitaplar için den bilhassa romanları seçerdi; bunların içinde de son zamanlarda yazılmış olanlardan daha geriye gitmiye Türkçesi pek elverişli olmadığı için kendisinin İngilizce kitaplarını vakit geçirmeye daha uygun bulurdu.

Cevat ilk günlerde onu ciddi mütalealara ve bazı mevzuları beraber düşünmeye sevk etmek istemişti; fakat o her meseleyi kocasının ağzından dinlemeyi tercih ederdi. Genç erkekte, daha sonraları, bu narin ve sevimli mahlûkun kafasını ağır şeylerle yormak sevdasından vazgeçmiş; onu aynı zamanda bir kafa arkadaş olarak değil, sadece kalbinin ve uzviyetinin mutlak bir ihtiyacı olarak yanında görmeye alışmıştı. Zaten onu daha ziyade vücudunun ve yüzünün cazip güzellikleriyle sevmeye başlamıştı. Bu, Cevadın daima içe gitmiye alışık olan gözleri ve hisleri için tatlı bir delâlettir.

Nihayet beklenen gün gelmişti. İlk bahar akşamında, erken yedikleri yemekten sonra, Nihal karnında hafif sancılar duymağa başlamıştı. Cevat, yemeğin dokunmuş olması ihtimallerine kulak asmiyerek, hemen kapıdan çıkmış ve evvelâ kendi küçük evlerinin pek yakınında oturan kayınvalidesine heber vermiş, sonra ebeye koşmuştu. Yarım saat sonra ebeye beraber döndükleri zaman Nihalin vaziyetinden anlaşılmıştı ki bunlar doğum ağrılarıdır. Bu sancılar gittikçe kısalan duraklarla tekrarlıyor ve her defasında zavallı Nihalden daha acı ve yüksek ıstırap iniltileri çıkartıyordu.

Bir müddet sonra sancılar dayanılmaz ve Nihalin bağırması tutulamaz bir hale geldi. O zaman genç adam karısını ebeye ve kayınvalidesine bırakarak yandaki odaya çekildi. Oturduğu yerde alından terler boşanarak muztarip karısının feryatlarını dinliyordu. Bu haykırımlar Cevadın kuvvetli sinirlerine birer kamçı gibi iniyordu.

Böyle kim bilir nekadur zaman geçtikten sonra, Nihalin en yüksek ıstırap perdesinden çıkan sesi birdenbire dinmiş ve ondan hemen sonra da yepyeni ve gıcırtilı bir ses doğum odasının aralık kapısından,

titreye titreye evin içine yayılmıştı. Bu titrek ses, bir saniyelik babasını gergin sinirlerine bir bıçak tesiri yaptı ve sebebini bilmeden, elinde olmadan, vücudu kakkaha zamanlarında olduğu gibi sarsılarak, gözlerinden yaşlar boşandı.

Artık babaydı ve o duyduğu titrek ses doğan yavrusunundu. Bir dakika sonra, manasız bulduğu göz yaşlarını kimse görme-sin diye silerek, bulunduğu bitişik odadan çıkmaya hazırlanırken ebe Hanım sesleniyordu:

— Beybabası, haydi gelsenize oğlunuz elinizi öpmek için bağı- rıyor.

Doğun odasına girdiği zaman kayın validesi bir havlu içinde sarılmış olan bebeği, gülererek, dizleri üstünde tutuyor ve kendisine gösteriyordu. Nihalin üstüne beyaz bir çarşaf örtülmüştü. Genç anne, yüzünün ıstıraptan gerilmiş olan çizgileri kocasına gülümsemeye çalışıyordu.

Cevat ilk defa bir başkasının yanında karısını alından öpmekten çekinmedi. Nihal bitkin bir sesle soruyordu.

— Nasıl Cevat yavrumuz güzel mi? Bak, istediğin gibi de erkek oldu.

Genç adam çocuğuna doya doya bakmağa vakit bulamadan Nihalden yeni bir feryat yükseldi. Onu tekrar dışarı çıkardılar.

İlk geçen arabanın tekerlekleri kaldırımlardan mübalâğalı bir gürültü çıkarırken, gece feyizli bir fırtına geçirmiş olan bu evde de nisbî bir sessizlik hasıl olmuştu. Nihal dağınık saçlarından bol bol renk alan yüzüyle karyolasının içinde hareketsiz yatıyordu; mecalsiz iniltileri arasında, derinleşen elâ gözleri uzunca fasılalarla açılıp kapanıyordu.

Cevat aşıkâr bir gururla oğlunu kucağında tutuyor ve seyir ediyordu. Bu henüz şekilsiz et yumağının yüzünde garip bir şişlik ve morluk vardı ki güzel mi, çirkin mi olduğu hakkında insana açık bir fikir vermiyordu; yalnız fıldır fıldır dönen yumukça ve kapkara gözleri en göz çeken tarafıydı.

Güneşin ilk ışıkları oda içinden, hâlâ yanan lâmbaları sarı aydınlığını giderirken Ebe hanım öğleyin uğramak üzere gitti; Nihal biraz uzunca dalar gibi oldu; bebek onun yanında mışıldamıya başladı. Kayınvalde bu halden istifade ederek kahve pişirmek için terliklerinin ucuna basa basa odadan çıktı ve çıkarken damadına, kaş göz işaretleriyle buradan katiyen ayrılmaması lüzumunu anlattı. Onun zaten buna hiç gönlü yoktu. Karşısında nefes alan bu iki varlığa bakmak ona gururlu ve hızlı bir sarhoşluk veriyordu. Babalık onun hüviyetine yepyeni bir şey ilâve ediyor, hayatının manasını zenginleştiriyor, çalışma kuvvetini artırıyor.

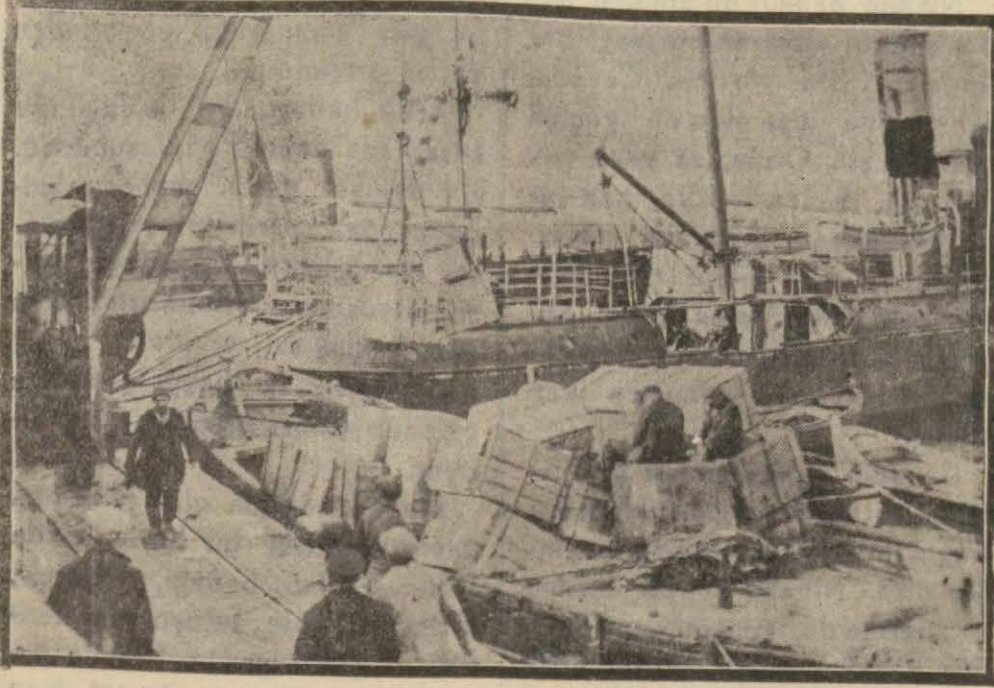
O gün mektepteki dör saat dersini aynı devamlı heyecan ve garip bir sabırsızlık içinde verdi. İkinciye doğru eve dönünce küçük aile meclisini toplanmış buldu. Kayınpederi de orada idi. Yeni doğan, ailenin en ehemmiyetli uzvu oluvermişti. Hatta ıstırapları hâlâ tamamen dinmeyen Nihal de, filen değilse bile ihmal edilir görünüyordu.

(Devamı var)

Dünyanın Ticareti fena

Yeni gümrük usulleri işleri düzeltemedi!

Geçen seneye göre her memleketin ithalât ve ihracatı bu sene azdır

Bir vakitler harıl harıl işliyen limanlarda işler azaldı!

Ihracat ofisi beynelmül ticarî vaziyeti, ve başlıca memleketlerin haricî ticaretlerinin iktisadî buhrandan ve alınan muhtelif tazyik tedbirlerinden ne şekilde müteessir olduğunu tetkik etmiştir.

Tetkikat neticesine göre halihazırda beynelmül ticarî vaziyet evvel emirde gümrük himaye tedbirlerinin bir çok memleketlerde teşdidinden müteessir olmuştur. Bu son aylarda gümrük resimlerini arttıran memleketler Belçika, Danimarka, Estonya, İtalya, Letonya, Hollanda, Portekiz, Romanya, İsveç, Brezilya ve cenebi Afrika hükümetleridir. Bilhassa İngiltere hükümeti himayekâr gümrük tarifelerini tatbik etmiştir.

Kontenjan usulü

Diğer taraftan bir çok memleketler haricî ticaretlerinin tanzimi hususunda malî mahiyette tedbirlere müracaat etmişlerdir.

Almanya, Avusturya, Bulgaristan, Danimarka, Estonya, Yunanistan, Macaristan, Norveç, Romanya, Çekoslovakya ve Yugoslavya döviz ticaretinin kontrolü için mukarrerat itihaz etmişlerdir.

Danimarka, Fenlandiya, İngiltere, Norveç, İsveç, Yunanistan ve Japonya altın esasını terketmişler ve bir çok memleketlerde kısmen veya tamamen kontenjan usulünü tatbik etmişlerdir. Bu memleketlerden Almanya, Avusturya, Belçika, Danimarka, İspanya, Yunanistan, Fransa, Macaristan, İtalya, Norveç, Lehistan, Romanya, İsveç ve Çekoslovakya kısmen, Türkiye ve Letonya tamamen tatbik etmektedirler.

Takastan ne çıktı?

İktisadî buhranın tesirlerini tahfif maksadile bir çok memleketler aynen eşya mübadelesi için mukaveleler aktetmişlerdir. Bu kabil mukaveleler Almanya ile Macaristan, Avusturya ile Bulgaristan, Bulgaristan ile Yunanistan, Bulgaristan ile İsveç, Bulgaristan ile Fransa, Fransa ile Avusturya, Estonya ile Letonya Norveç ile Rusya, Lehistan ile Avusturya, Lehistan ile Macaristan; Bulgaristan, Estonya arasında yapılmıştır.

Bir takım memleketlerde Clearing esası dahilinde mukaveleler aktetmişlerdir. Fakat alman bü-

tün bu tedbirler matlûp olan ve beklenen neticeyi temin edememiş ve her memleket haricî ticaretî aydan aya tenezzüle doğru gitmiştir.

Ofis bunu göstermek için muhtelif memleketlerin 932 senesi ilk altı ay zarfında ithalât ve ihracatını ve 931 senesile mukayeselerini tesbit eden bir istatistik hazırlamıştır. Hazırlanan istatistik şudur:

Ithalât	931	932	Milyon olarak	Milyon olarak
İngiltere	382,1	330,6	İsterlin	
Amerika	933,8	53,6	"	
Almanya	186,2	116,8	"	
Fransa	186,8	113	"	
İtalya	71,8	51,1	"	
Hollanda	81,4	55,9	"	
Japonya	70,6	83,5	"	
Belçika	71,9	47,5	"	
Çekoslovak	53,6	23,8	"	
İsveç	43,6	35	"	
Danimarka	39,6	32,5	"	
İsveç	37,8	30,6	"	
Avusturya	31,6	21,7	"	
İngiltere	199,1	187	"	
Amerika	265	768,8	"	
Almanya	233,3	146,3	"	
Fransa	130,6	81,2	"	
İtalya	55,1	37,6	"	
Hollanda	56	34,5	"	
Japonya	58,1	53,6	"	
Belçika	68,6	43,9	"	
Çekoslovakya	38,9	22,4	"	
İsveç	38	16,1	"	
Danimarka	35,2	28,9	"	
İsveç	27,1	23	"	
Avusturya	19	10,9	"	

Bu istatistikten de anlaşıldığına göre başlıca memleketlerin 932 senesi ilk altı ayı zarfındaki ithalât ve ihracatları 931 senesine nispetle oldukça azalmıştır. Buna da sebep iktisadî buhranla beraber bir çok memleketlerde alman döviz ve ithalât tazyikidir. İthalâtı tahdit hususunda alman tedbirler maksadı bir dereceye kadar temin etmişse de ihracat vaziyeti üzerinde de tesir icra ederek bunun da azalmasına saik olmuştur. Yukardaki istatistik bunu açıkça göstermektedir.

İktisadî buhran ve itihaz olunan döviz ve ithalât tazyikidir bu günkü şiddetle devam ettiği takdirde ithalât ve ihracatın gittikçe tenakusuna intizar olunabilir.

Bir otomobil kazası

Dün saat sekizde Galatada Rıhtım caddesinden geçmekte olan kömür amelesinden Bayram, şoför Osmanın idare ettiği 2411 numaralı otomobil çarpmış ve sol ayağından yaralanmıştır.

Ankara caddesinde

Ezilerek ölen çocuk

Ve yaralanan iki kişiye ait muhakemede : Otomobilin sahibi

Suçlu mu, değil mi?

Geçen sene Ankara caddesinde bir otomobil kazası olmuş, Tüccardan Emin Vafi Beyin otomobili, kaldırım kenarında bir tarafının muayene ve tamiri sırasında, birdenbire harekete gelerek, duvara çarpmış ve oradan geçen bir kız, bacağı kesilerek feci surette can vermiş, bir kadınla bir erkek de yaralanmışlardı.

Kaza esnasında otomobilin yanında duran Emin Vafi B., bu vak'adan dolayı, İstanbul ağır ceza mahkemesine verilmişti.

Bu davanın geçen muhakeme calsesinde hemen vak'adan sonra rapor veren ehli vukufu aradan bir az zaman geçtikten sonra kaza yerinde keşif yapan ehli vukuf raporları arasındaki bir birine uymayan bazı noktaların telifine çalışılmış, iki tarafa muhtelif sualler sorulmuş ve cevaplar tesbit edilerek müddeiumumilik mütaleasını bildirmesi için muhakeme düne bırakılmıştı.

Dün, Emin Vafi Bey, vekilile birlikte mahkemeye gelmiş, Müddeiumumî muavin Kâşif Bey, vakadan ve raporlardan bahsederek, bazı noktaların iyice tesbiti için, ehli vukufun yeniden dinlenilmesini istemiştir. Emin Vafi Beyin muayene bazı şekillerde hareket ederek, otomobili durdurabilip durduramayacağını ve yahut otomobilde oturan ecebeye şu veya bu şekilde hareket etmesini söyliyerek, kazayama ni olup olmayacağını anlaşılması, hulâsa emin Vafi beyin vukufsuzluk, tedbirsizlik ve dikkatsizliği mevzuu bahsolup olmayacağını katiyetle tayini lüzumunu ileri sürmüştür.

Maznun vekili, bu cihetlerin kâfi derecede anlaşılması olduğunu, bununla beraber takdir hakkının mahkemeye ait bulunduğunu kaydetmiş ve müddeiumumiliğin kendisine temyiz sebebi sakladığını söylemiştir.

Kâşif Bey, " hayır, temyiz sebebi saklamıyoruz. Bu talebimiz, esasa müessir bir kanaatin mahsulüdür, demiş, mahkeme icabını düşünmüştür.

Neticede, reis Aziz Bey, ehli vukufun müddeiumumiliğin isteği üzere tekrar çağırılması söz birliği ile kararlaştırıldığını bildirmiştir.

Muhakeme, 22 ikinci teşrin salı günü öğleden sonraya bırakılmıştır.

Gelecek matbuat kongresi İspanyada

Cnevre, 8 (A.A.) — İspanyol mürahas heyeti, Milletler cemiyetinin gelecek ilkbaharın son günlerinde Madrid'te 1932 senesinde Copenhague'da toplanan konferansa benzer bir matbuat konferansının toplanmağa davet edilebileceğini Milletler cemiyeti kâtibi umumisine bildirmiştir.

Kâtibi humumî verdiği cevapta, bu tebliğden Milletler cemiyeti meclisini haberdar edeceğini beyan etmiştir.

Yeni Filimler

Melek Sinemasında

Kadın Hayatı

(MUTALLAKA)

Asri fikirli ve serbest büyü-müş Jerry, kendi beğendiği bir gazete muharriri Ted ile evleniyor. Saadet yuvasının henüz birinci yıl dönümünde kocasının bir başka kadınla teklifsizce görüştüğünü tesadüfen gören Jerry, zevcini affetmek asabına dokunur ve intikam almak için he-

Bu akşamdan itibaren Melek Sinemasında gösterilmeye başlanacak olan Kadın hayatı filminden bir sahne

men mukabele bilmiş, taarruza geçer. İlk tesadüf ettiği aşık, kısmetine kocasının en samimî bir arkadaşıdır.

Jerry, bir mukabele olmak üzere yaptığını kocasına anlatır. Ted bu biperva itirafa hayret ederek karısını terk edip kaçar. Jerry buna büsbütün kızar ve kocasını terketmeğe, eğlenceli ve sefihane bir hayat yaşamağa karar verir. Neticede boşanılır.

O esnada Jerry'nin eski bir aşığı Pol kendi izdivacından hiç mesut ve memnun olmadığını, karısından boşanmak istediğini Jerry'ye anlatarak onunla yeni bir yuva kurmayı teklif eder. Jerry kabul eder, fakat kendisi esa-

sen kendisi bir doktor kızı vicdanlı birisi olduğundan hem cinsinin sefaletine sebep olmak için Pol'u kendi hasta kapılarak, kocasına karşı yaptıklarını tenkit eder ve diyar melekette kocasının zevcesiz paşan ve sefil bir hayat geçirmesini düşünerek acır ve Pol'ı gider kocasını bulur. Ted yuvası hatasından mustarip ve memnun olur, zevcesinin avdetinden Pol memnun olur. Bu defa ikisi de yaptıkları hatalarından mahcup bir tecrübe daha yaparlar muhabbetleriyle eski saadet yuvalarını yeniden kurarlar.

Elhamra Sinemasında

Kadınlar Sevgilisi

Martha Egger - Leo Slezak
Musikili Viyana Opereti

Sefaret atası Pepi, prens Vindişberg, bütün kadınların göz belediği idi. Avrupa payı tahtlarının hangisinde bulunmuş ise oradan mutlaka velveleli hâdiselerle ayrılmıştır.

Nihayet Berlinde tayin olunur. Sefir sevimli ataşe gelir gelmez merak ve endişeye düşmüştür.

Bu endişeleri haksız ve boş değildir. Sefaretin birinci balosundan itibaren bazı diplomat karıları genç adamı teshir etmeye teşebbüs ederler... Teşrifat müdürü bunları uzaklaştırmak için boşuna uğraşiyor... Kıskançlıklar artık havayı karartmaktadır. Küçük dansöz Hella Pepinin ancak bir gazetede resmini görmüştür. Fakat Pepiyi kendisine dost tutmaya karar vermiştir. Hella resmi dostlarına gösterir.

Hatta onlara Pepinin ancak bir gazetede resmini bile söyler. Kibar âleminden kaçmak için küçük bir lokantaya gelen Pepi Hella'nın karşısında bulunur. Dostları yanında fena mevkide kalmamak için Hella Pepinin

Martha Egger'in akşamdan itibaren Elhamra Sinemasında gösterilmeye başlanacak olan Kadınlar Sevgilisi muzikali operetinden bir sahne

boynuna atılır. Rolünü öyle mükemmel oynar ki Pepi onu evine davet etmekten başka türlü hareket edemez.

Orada şampanya tesirile Hella Pepiyi iknaa muvaffak olur. Pepi ertesi gün için iki büyük diplomat karısını evine davet ettiğini unutarak Hella ile tanışılır. Uyanınca hiç bir şeyi hatırlayamaz ancak iki kadın gelip te henüz uyanmış ve evde yerleşmiş halile Hella'yı görünce bir kızılca kıyamet kopar.

Bu defa Pepi bir zenci cumhuriyeti sefaretini ateşliğine tayin olunur... Fakat oraya yakıt gitmeyecektir... Hella'yı yanında götürülecektir... Bu sayılar memleketinde Hella ona o kadar sevdiği kadınları hatırlatacaktır..

SPOR

Ziyan olmuş değil olmamış futbolcular!

Akşam refikimizin kıymetli spor muharriri Eşref Şefik beyin iki gün evvel bir yazısını okudum. Eşref bey bu yazısında son milli maç dolayısıyla bazı sporcularının vaziyetinden bahsediyor ve burada bilhassa o gün muvaffak olamayan sağ açık Mehmet Salim ile, sağ açık muzaffer üzerinde duruyor. Bunların o gün niçin muvaffak olmadıklarını, olmadıklarını tabli etmek istiyor ve neticede hükmediyor ki bu iki oyuncu da kendi takımlarına hesaplarına feda edilmiş gençlerdir. İyi bir sağ açık olan Mehmet Salim takımında hususî bazı vaziyetler dolayısıyla merkez muhacim oynatılmıya başlanmış ve bundan dolayı bu genç feda edilmiştir. Çünkü diyor:

"Mehmet Salim ne yapısı, ne oyunu, ne karakteri itibarile merkez muhacim olamaz ve milli maçta kimse kendisine bu mevkii vermeyi düşünmez."

Eşref beyin Muzaffer hakkındaki düşünceleri de buna benziyor. Muharririn görüşüne göre bu oyuncu da takımında boş yerleri doldurmayı memur edilmiş ve mütemadiyen yeri değiştirildiği için kendisi neticede bu vaziyet edüştür.

Düşünüldükçe, tetkik edilerek yazıldığına hiç şüphemiz olmayan bu yazının pek haklı olan tarafları vardır. Meselâ bazı takımların bazı oyuncularına mütemadiyen yer değiştirmelerini acı surette işaret eden satırlar gibi. Bunları derhal kabul ediyoruz.

Fakat bu bahiste Mehmet Salim için verilen hükme iştirak etmekte bizi alkoyacak birçok mukabil düşünceler, mukabil fikirler ve hatta vakiolar olduğuna kani bulunuyoruz. Evvelâ sağ açık mevkiinden merkez muhacim mevkisine getirilmesi bir oyuncunun niçin feda edilmiş olduğunu anıyamadık.

Eşref Şefik Bey bunu hususî sebeplerle ölçerken Mehmedin merkez muhacim oynatılmasının doğru olmadığına değil, bilakis faydalı olduğuna dair misâller de vermiş oluyor. Çünkü kendisinin en nazik maçlarda yaptığı sayıların kulübünü mağlûbiyetten kurtardığını söylüyor. En nazik maçlarda sayı yapabilmek hiç değilse bu oyuncunun getirildiği mevkide muvaffak olduğuna delâlet etmez mi?

Sonra Mehmet Salimin hangi düşünce ile ne yapısı ne oyunu, ne de karakteri itibarile merkez muhacim mevkisine getirilemeyeceği hükmü de lâykile anlayamadığımız bir hükümdür. Okadar ki bu yazıyı okurken, Mehmet Salimin merkez muhacim oynadığı ve emsiline nisbetle bir hayli de muvaffak olduğu İstanbul-Sofya muhtelitleri maçı en yakın en taze bir misal olarak henüz gözlerimizin önünden silinmemiş bulunuyordu.

Yeni bir merkez muhacim bulunmamız lüzumu önünde zannediyoruz ki hepimiz müşterek bir his duyuyoruz. Vaziyet bu merkezde iken yeni tecrübeler önünde acele görüşlere ve hükümlere kapılmamamız lâzımdır. Eşref Şefik Beyin düşünceleri aksine, Mehmet Salimin temsili maçlarda

yoruz ki hepimiz müşterek bir his duyuyoruz. Vaziyet bu merkezde iken yeni tecrübeler önünde acele görüşlere ve hükümlere kapılmamamız lâzımdır. Eşref Şefik Beyin düşünceleri aksine, Mehmet Salimin temsili maçlarda

Mehmet Salim bir maçta

pekalâ merkez muhacim oynatabileceğine, oynatılması lüzumuna kani olmuş yüzlerce sporcu tanıyoruz.

Nihayet Mehmet Salimi merkez muhacim görürken kendisini kime hangi oyuncuya karşı nisbet ettiğimizi, daha az muvaffak olduğunu veya olmadığını da düşünmemiz lâzımdır. Mehmet Salimi eğer Zeki Beyle mukayese edersek bunda belki kazanacak olan Zeki Beydir. Fakat acaba aynı mevkide lâakal senelerce ve yüzlerce defa oynamış olan Zeki Beyle, bu mevkide henüz yeni oynamıya başlayan genç bir oyuncuyu mukayese etmemiz doğru olabilir mi?

Muzaffer için de böyle... Gerçi muharrir Muzaffer için yazdıklarında tamamen haksız değildir. Fakat insaf ederek düşünmemiz lâzım gelirse o gün Muzaffer birçok defa oynadığı bir mevkide getirilmişti ve gene aynı mevkide bir iki hafta evvel Ankarada Ruslara karşı iki maç yaptığı ve çok muvaffak olduğu da söyleniyordu. Bunları nazarı itibara alarak bu oyuncunun da cuma maçında muvaffak olamamasının kat'î sebebini doğrudan doğruya Eşref Beyin gösterdiği sebeplerle izah etmiş olamayız.

Bizim oyuncuların niçin bazan muvaffak olduklarının ve bazan olmadıklarının izahı daha kolaydır. Bu da bizzat Eşref Beyin çon defa işaret ettiği gibi "tutarak", meselesidir. Evet tutaracağımız tutarsa oynuyoruz. Aynı elemanlarla üstüste iki maç yapan bir takımımızı ve bu takımın iki maçta aldıkları neticeleri göz önüne getiriniz. Dava derhal halledilmiş olacaktır.

Dikkat edelim; en kıymetli oyuncularımızın henüz kendilerinden çok şeyler beklediğimiz sıralarda, ümitlerini, gayretlerini kırılmayalım. Çünkü aksi takdirde bu çocukları kendi takımları değil galiba biz kurban etmiş olacağız!

A. Sırrı

Ping — Pung müsabakaları

Fikstürü yazıyoruz

Cumhuriyet Gençler Mahfili Spor şubesinde:

Mahfilimiz tarafından tertip edilen 1932 "Ping-Pung", turnuvası fikstürü tanzim edilmiş ve 4 Teşrinisani cuma gününden itibaren müsabakalara başlanmıştır. Müsabakalara 10 Teşrinisani perşembe günü saat 14 den 17 ye ve cuma günü 10 dan 17 ye kadar devam edilecektir. İşbu saatlerde hazır bulunmayanlar haklarını kaybederler. Müsabakaları takip etmek isteyenlere salonlarımız parasız açıktır.

Tanzim edilen fikstür şudur:

Birinci kategori

23 Raif - 25 Hasan, 57 Vehip - 26 Hüsamettin, 10 Samih - 87 Süleyman, 22 Bahattin - 44 Semih Süreyya, 47 Semih - 89 Hikmet, 23 Murat - 81 I. Bahattin, 52 Süleyman - 46 A. Hayri, 31 Gazi - 21 Raşit, 59 Orhan - 19 İslâm, 28 Bülent - 18 Ezra, 58 Selim - 24 Fikret, 25 Sedat - 30 Sudi, 60 Mahit - 29 Sami, 90 Kemal Beyler.

İkinci kategori

77 Menan - 72 Melih Şamlı, 56 İsmail - 66 Pandeli, 86 Turhan - 77 Orhan, 16 Mois - 3 Cevdet, 85 Tarık - 13 Tarık (85 Tarık) 79 Refik - 71 Mardikam, 73 Cihat - 48 Mitat, 62 Ferit - 87 Fahri, 42 Seyfi - 14 Necdet, 63 İlhan - 65 Faruk, 37 Nejat - 50 Ahmet 43 Muhiddin - 67 Bendiç, 41 Semih - 61 Nazif, 80 Talât - 69 Osman, 53 Hakkı - 2 Nezihi, 68 Turgut - 49 Feridun, 7 Ferruh - 36 Yorgiyadis, 27 Celâl - 76 Aziz, 5 Mustafa - 15 Danyal, 4 M. Kemal - 88 Radyoka, 83 Cemal - 55 Röne, 20 İbrahim - 64 Suat, 9 Derviş - 1 Müfit, 35 Yorganidis - 12 Cemal, 32 Murat 6 Feridun, 33 Raif - 70 Asım, 78 Mukadder - 17 Nadi, 38 Roditi - 40 Burç, 75 Şeref - 51 Adnan, 39 Safganas - 54 Baha, 87 Pardika - 37 Elifiyadis, 37 Melih - 41 Necdet 11.

Avrupa kupası

Roma, 8 (A.A.) — Merkezî Avrupa futbol kupası komitesi merkezî Avrupa kupasını Bolonya futbol kulübünün kazandığını resmi surette bildirmiştir.

Buz üstünde hokey

Birmingham, 8 (A.A.) — Buz üstünde hokey Alman ekibi İngiliz ekibi ile evvelki gün yaptığı maçta İngiliz ekibini ikiye karşı dört ile mağlûp etmiştir. Bu iki milli ekip dün Purley'de ikinci defa olarak karşılaşmışlardır. Bu seferki maçta İngilizler heyecanlı bir mücadeleden sonra Almanları bire karşı iki sayı ile yerek galip gelmişlerdir.

Balıkesirde at yarışları

Balıkesir, 8 (A.A.) — Yüksek yarış ve ıslah encümeninin hazırladığı sonbahar at koşuları cuma günü yapılacaktır. Koşu için şehrimize bir çok namlı at getirilmiştir.

Balkan şampiyonluğundan sonra

Güreşçilerimize daha fazla itina edelim

Milli takımımızın, Balkan güreş şampiyonluğunu kazanmadan bir hafta evvel güreşçilerimizin liyakatlı hocası Peter Efendi ile konuşmuş

Liyakatlı güreş antrenörümüz Peter Ef.

ve o vakit bu mülakatımızdan kısaca bahsetmiştik. Peter Efendi o vakit kendisinden balkan şampiyonası hakkında ne netice düşündüğünü sorduğumuz vakit gülümsemiş ve demiştiki:

Fena şansımız olmazsa muhakkak birinciyiz. Fakat maalesef böyle söylerken sadece hissime ve görüşlerime istinat ediyorum. Çünkü güreş şubemiz, sporda en kuvvetli bir şubemiz olmasına güreşin milli sporumuz bulunmasına rağmen en az ecnebi takımlarla temas eden şubemizdir. Diğer milletlerin güreşçilerini görmüyor, kıymet ve değerlerini hakkile tanımıyoruz ki.

Bu satırları yazdıktan sonra Peter efendinin bu şikâyetinde

pek haklı olduğunu işaret etmiştik. Bugün kazandığımız büyük şeref Peter efendinin hislerinde aldanmadığını mükemmelen gösteriyor. Bir hocanın değerini anlamak için bundan güzel bir misal olabilir mi? Görmediğimiz, bilmediğimiz rakiplere karşı elde ettiğimiz neticelerin parlaklığı sadece güreşçilerimizin kıymetini değil bu şubede nasıl ciddi bir itina ile çalışıldığını da gösteriyor. Demek ki beynelmilel temaslarımız güreşte de futbol ve atletizm kadar sık olsaydı güreş şubesinde daha çok yükselmiş, belki kaybettiğimiz iki sıkket şampiyonluğunu da kazanmış olacaktık.

Peter efendi diyor ki:

Beynelmilel temasların sıklığı tecrübelerimizi olduğu kadar bilgilerimizi de artırır. Bundan başka oyuncularımızı heyecana düşmekten meneder, nefislerine itimadı sarsılmaz bir hale getirir.

Kıymetini en küçük müracaatta gösteren bir spor şubemiz için ne doğru bir görüş.

Gönül dileyor ki güreş şubemize bundan sonra daha çok daha fazla itina edelim. Milli şampiyonlarımızı zerre kadar ihmal etmiyelim. Onlardan hiç bir fedakârlığı esirgemiyelim.

Sık sık beynelmilel temaslar yapalım. Çünkü önümüzde Balkanlı güreşçilerden daha çetin rakiplerimiz vardır. Görgülerimiz artarsa sadece Balkan şampiyonluğunu değil, dünya şampiyonluklarını da kazaamak için önümüzde aşılacak mesafeler olmadığını göreceğiz.

Adanada Spor ilerliyor Fenerbahçenin B. takımını davet edecekler

Torossportlular Diyarıbekir sporcularile bir maçta

Adana spor muhabirimiz yazıyor: Adanada faaliyette bulunan beş spor kulübü vardır. Bunlar iddialı maçlar yapmak suretille her gün bir az daha kuvvetlenmektedirler. Teşekkürü veni olanlar bile yıllarca evvel teessüs etmişlerle boy ölçüşe biliyor. Zaten sporu intizam dahilinde gayretle

benimseyenler ve yapanlar kazanır. Meydanlarda bu hakikatı daima memnuniyetle ve bir azda hayretle görüyoruz.

Bu cuma günü şehir stadyumunda Torus spor ile Adana spor karşılaştılar. Yeni tesis edilen Adana sporun alacağı neticeyi (Devamı 9 uncu sayfada)

Mütercimi :
Zonguldak mebusu
Halil

A İ L E

Tefrika:
No.
59

İnsanlar arasındaki rabıtayı tahrip etmemiye dikkat etmeli ..

Patriyarkal istibdat, hakiki aile telâkkisini tahrip eder. Çünkü hakiki aile telâkkisine göre, her aile reisi, kendi has ailesinden mes'uldür. Bu itibarla herkes, sırf aile reisi olduğu için hür ve müstakil olur. Yani ne kadar aile başı varsa o kadar aile vardır. Filhakika baba nüfuzunun mesnetleri bir taraftan, (Çocuğun kudretsizliği), diğer taraftan baba ile evlât arasındaki (Sıkı, samimî ve tamamile hususî alâka) dan ibarettir.

Bu alâka, yalnız başına, bir insanın canını kayıtsız ve şartsız olarak beşerî bir varlığa teslim ettiren müthiş ve müessir bir diktatörlüğün teessüsüne muhik ve mazur bir sebep teşkil edebilir. Baba nüfuzunun mesnedi olan bu iki esas, büyük babaya intibak edemez. Çünkü, oğul madem ki kendi nefsinin ve ailesinin çevirmeye muktedirdir; şu halde idareyi ele almak, hem hakkıdır, hem de vazifesidir. Bundan başka büyük baba ile torun arasındaki rabıta, ne o kadar sıkı ne de o kadar (bilâvasıta) dır. İkisinin arasında oğul ispatı vücut eder ki çocukluğunda hürmet ve itaat ettiği baba nüfuz ve iktidarına tevâris etmiş bulunmaktadır. Burada, büyük babaya karşı ifası tabii olan muhabbet ve hürmeti, tazim ve tebçili tahrip etmeyi ve hatta bu duyguları zayıflatmayı kastetmiyoruz. Biz, münhasıran hakiki aile fikrinin hududunu çizmek isterken bu hududu, pederşahi aile sisteminde bulamadığımızı anlatmak istiyoruz. Her aile kendini müstakil bir küll saymalı ve şüphesiz müşterek kütüğe ve bu kütükten gelen dallara sevgi ve saygı rabıtalarıyla bağlı kalmakla beraber kendi has malikânesi dahilinde hükümler olarak umumî kanunlardan başka hiçbir şeye itaat etmemelidir.

Pederşahi sistemdeki mahzurlardan biri de aile husumetleridir. Kendi şahsiyetini, ailesinin şahsiyetinde eriten bir kimse, aileye miras kalan bütün ihtisapları, bütün kinleri ve bütün iddiaları kendine mal edeceği şüphesizdir. Bir hakaret ailenin geçmiş ve gelecek bütün efradına şamil bir haksızlık telâkki olunur. Halbuki intikam, intikamı davet eder. Bu suretle sonu gelmez bir taarruz ve tecavüz zinciri uzanır gider. Çünkü hiçbir kimse hakaret silsilesinin kendinde nihayet bulmasını istiyemez. Bu yüzden hanedanın hanedana, oymağın oymağa karşı besledikleri mahut husumetler doğar. O husumetler ki, iptidai kavimlerde, orta çağlar da ve hatta cenubi Fransanın bazı seknesinde sık sık görülmüş ve hâlâ görülmektedir. Taassup derecesine vardırılan aile telâkkisi, vatanperverlik ve insanîyet severlik duygularını da tahrip eder. Bu nokta, son zamanlarda vukua şahit olduğumuz aile dağılmalara oldukça muhteşir olamamak icap ettiğini gösterir. Çünkü, ırk ve hanedan fikrinin kaybettini insanîyet kazanmış bulunuyor.

Bunu söylemekle akrabalık rabıtalarının gevşemesinde mahzur olmadığını ifade etmek istemiyoruz. Bu mahzur, bilhassa,

emlâkin namütenahi bir surette inkisamını mucip olmaktadır. O kadar ki, büyük ailelerin bir çatı altında yaşamaları imkânsız bir hale gelmiştir. Maamafih, hadiseleri mübalâğalandırılmıyalmı rasların aile azaları arasında müsavaten bölüşülmesi, o kadar muhik ve aile telâkkisine o kadar muvafıktır ki, esasların kuvvetlenmesine sebep olduğuna bakarak bu mahzurları hoş görmemek mümkün değildir.

Muasır medeniyetin hedefi, ferdin iradesini serbest bırakmak ve — bir zamanlar; itiyatlar ve an'anelerle kolaylaştırılan — işleri idrak ve vicdanına havale etmekten ibarettir. Şu halde aile rabıtaları, ciddi ve hakiki olmaktan uzaklaşmış değildir. Çünkü hissiyata istinat etmektedirler. İki kardeş arasında, daima iki yeğen arasındaki rabıtanın daha kuvvetli rabıtalar vardır. Bunun gibi iki kardeş çocuğunun arasındaki rabıtalar, iki yabancı arasındakilerden daha kuvvetlidir. Eğer bu rabıtaların mahiyetini tayin ve tasrih etmemizi istiyorsanız bunun pek müşkül olduğunu söyleyelim. Fakat şüphe edilmemesi için umumi insanîyet ve vazifeleri arasında — dermeyer ettiğimiz zümrelere tekabül eden — bir takım mutavassıt vazifeler bulunduğudur. Binaberin, ecneblerden ziyade vatandaşlarımızı, tanımadığımız kimselerden ziyade dostlarımızı, dostlarımızdan ziyade akrabalarımıza borçlu bulunduğumuzu izaha lüzum göremeyiz.

Maamafih, bu türlü vazifeler, diğerleri kadar, muayyen evsafı malik olmadıkları gibi, tahmin ve mukayeseye maruzdurlar; bazı ahvalde zikrettiğimiz tertibin tamamile makûsu olan bir tertipte sıralanmaları zarurî olabilir.

İnsanlar arasındaki birliği sıkılaştırın rabıtaların hiç birini tahrip etmemiye dikkat etmeli dir. Akrabalık bu rabıtalardan biridir.

(Devamı var)

T. D. T. cemiyetinde toplanma

Ankara, 8 (A.A.) — T. D. T. Cemiyetinden: T. D. T. Cemiyeti bugün saat 15 te umumî kâtip Ruşen Eşref Beyin reisliği altında toplanarak derleme kılavuzu ve derleme fişleri sorguları ile derleyicilerin göz önünde tutacakları noktalar üzerinde konuşmuştur. Derleme fişlerinde cevapları yazılacak sorgular kararlaştırılmış, derleme işinde derleyici yol göstermeye yarayacak maddeler de kabul edilmiştir. Derleme kılavuzu projesinin bir çok yerleri gözden geçirilmiştir.

Heyet yarın saat 14 te toplanarak kılavuz projesi üzerindeki konuşmaları ileri götürecektir.

Yeni İrlanda valisi

Londra, 8 (A.A.) — New Chronicle gazetesine göre, M. de Valera, İrlanda valisine halef olacak zatın ismini bir kaç güne kadar bildirecektir.

1932 senesinde

Tütünler

Muhtelif memleketlerimizde tahmin edilen miktar

İhracat ofisi mülhakat itibarile istihsal edilen tütün miktarını 1931 senesindeki tahmin vaziyetine göre cetvel hazırlamıştır. Hazırlan cetvel şudur:

Mülhakat isimleri	Tahmin edilen mahsul kilo
Bahkesir	476,249
Bursa	620,667
Aydın	621,538
Tokat	864,840
Adana	107,242
Malatya	412,362
Antalya	3,189
Kocaeli	1,816,885
Eskişehir	10,109
Edirne	307,179
Gaziantep	553,427
Muğla	986,925
Diyanbekir	66,160
İstanbul	66,539
Trabzon	851,690
Artvin	288,292
İzmir	2,595,899
Manisa	2,293,975
İnebolu	330,195
Zonguldak	—
Samsun	2,378,830
	15,650,092

Bu cetvelden anlaşılacağına göre 1932 senesinde tahmin edilen tütün mahsulü 1931 senesi tütün istihsalâtına nazaran hemen nısıf radesindedir. Çünkü 1931 senesindeki mahsul 51,104,753 kilo olarak tesbit edilmiştir.

Yunanistanda

Çürük kabine kalacak mı ?

Atina, 8 (Hususî) — Yunan Başvekili M. Çaldaris, dün Hariciye nezaretinde, ecnebi ajanlar ve gazeteler muhabirlerini kabul ederek kabinesinin takip edeceği dahili ve harici siyaseti hakkında izahat vermiş ve demiştir ki:

— Hükümetim, ecnebi dainlerini tatmin etmeye çalışacaktır. Fakat dainlerin de Yunanistanın tediye kabiliyetini nazarı dikkate almaları lâzımdır. Ecnebi devletlerle münasebatımıza gelince, hükümetim, selefimin komşularla uzlaşma siyasetine devam edecektir. Bilhassa Bulgaristanla bütün muğlak meselelerin halline ve Bulgaristanla münasebatımızı daha dostane bir şekle sokmaya çalışacağız.

Atina, 8 (Hususî) — Yeni kabine parlamentodaki zafını bildiği cihetle, iktidar mevkiinde kalmak için kendisine müsamaha reyî değil, fakat itimat reyî verilmesini talep edecektir. M. Çaldaris, hükümetin nüfuz ve hayriyetini muhafaza için bunu zarurî görmekte. Maamafî Venizelistler Başvekilin bu noktai nazarına iştirak etmemekte ve kabineye bugün itimat reyî verilse bile, istedikleri günde kendisini devirmek ellerinde bulunduğunu söylemektedirler.

inhisarlar umum müdürü Samsunda

Samsun 9 (Hususî) — Inhisarlar umum müdürü Hüsnü Bey Trabzondan Samsuna gelmiştir. Inhisarların birleştirilmesi işle uğraşmaktadır.

Hırvatlar ile Sırlar arasındaki mücadele

Sebebi: İktisadî buhranın azamî bir şiddete varmasıdır. Mücadele vahimdir.

Telgraf tellerini en çok meşgul eden meselelerden biri Yugoslavyadaki iğtişâşlar ve karışıklıklardır. Hakikatte Yugoslavyada mütemadi ve müzmin bir iğtişâş içinde yaşayan bazı mıntakalar vardır ki bunlar bilhassa Zagreb'in cenup ve garbindadır. Sonra Yugoslavyanın şark ve cenubunda da bunlara benzer mıntakalar vardır.

Yugoslavyada bu karışıklıklara sebebiyet veren en mühim âmil, iktisadî buhranın azamî şiddete varmasıdır.

Yugoslavya unsurları içinde her kesten fazla mustarip olan unsur, Hırvatlardır. Eskiden Avusturya Macaristan imparatorluğuna dahil olan Hırvatistan, imparatorluk içinde muhtariyeti haizdiler. Hırvatların içlerinden çıkardıkları dört nazırları vardı. Hırvatlardan müteşekkil askerî kitaları memleketleri içinde bulunurdu. Fakat bugün vaziyet aksinedir. Hırvat askerleri memleketlerinden uzakta ve Yugoslavya idaresinde hizmet etmektedirler.

Hırvatlar katolik, Sırlar ortodoks oldukları bu iki unsur arasında dinî kavgalar eksik olmuyor.

Hatta Hırvatlar, dinî tazyiklere uğramaktan şikâyet ediyorlardı ve katoliklerin umumi hayatta mevki sahibi olmalarına müsaade olunmadığını söylüyorlar.

Eskiden Hırvatların verdiği vergiler Avusturya Macaristan dahilinde yaşayan bütün unsurların verdikleri vergilere müsavi idi. Fakat bugün Hırvatlar, Sırlardan fazla vergi vermeğe mecbur tutuluyorlar. Sonra Hırvatlar dahili istiklallerini kaybetmiş ve Belgrat hükümetine sıkı fıkı bağlanmışlardır.

Hırvatların dili ile Sırların dili bir birine çok benzer. Sırlar Rus alfabesi kullandıkları halde Hırvatlar Latin alfabesi kullanmaktadırlar ve Hırvatlar kendi dillerini kullanmaktan menolunuyorlar.

Yugoslavyanın her tarafında matbuat ve muhaberat sansura tabidir, Fakat sansur Hırvatistanda azamî şiddeti bulur. Onun

için Hırvat gazeteleri bir şey neşredemiyorlar, çünkü mahabur havadis bile sansura tabi tutuluyor ve gazeteler tiyatroları bile tenkit edemiyorlar.

Alman şairi göttenin yüzüncü yıl dönümünü tes'it etmek isteyen Hırvatlar onun Egmont'ünü de ovnamak istemişlerdi. Fakat hükümet bu eserin temsilini men etti. Çünkü bu eserde bir istiklal harbinden bahsedilir.

Yugoslavyadaki dahili ihtilâllar, sonra iktisadî buhranlar, Hırvatların duydukları memnuniyetsizlikleri artırmaktadır. Amerika'da yaşayan Hırvatlar, memleketlerini Sırlardan ayırmak için mütemadiyen çalışıyor, ve para gönderiyorlar.

Bu para sayesinde "Ustasi" namını alan ihtilâlcî teşkilât peyda olmuştur.

Bu teşkilât 2000 Hırvat silâhlı bulmuş bulunuyor. Geçen mayısta teşekkül eden kuvvetin dağıldığı zannolunuyorduysa da bunun aslı olmadığı anlaşılmasın bilâkis Ustasiler küçük miyasta bir ihtilâl ilân ederek polis mevkilerine hücum etmişler, jandarma merkezini bombalara tutmuşlar, vaziyet evlâdın 9una kadar bu şekilde devam etmişti. Daha sonra hükümet asker hazırlayarak harekete geçmiş ve ihtilâlciler bir çok telefât ve ziyat verdikten sonra gerilemeye mecbur olmuşlardır. Hali hazırda 260 ustasi mahpustur.

Hükümet Hırvatlara karşı son derece şiddetle hareketi tertiv ettiğinden Hırvat köylerinde tahşih siyaseti devam etmektedir. Tevkif olunanları işkencelere maruz bırakıyorlar.

Hükümet balkı kendi lehinde imiş gibi göstermek için bir takım nümayişler tertip ettiriyor. Sa da bu hareketler halkı dahili fazla cümhuriyetçi yapmağa sevk ve bu his günden güne kuvvet kesbediyor.

Hırvatlar ile Sırlar arasındaki bu mücadelelerin neticesi çok vahim olacaktır.

Harp olmadan yanlış hudutlar düzelecek mi ?

İngiltere Almanyanın silâhlanmasına razı değil, ama müsavi olmasını istiyor

Londra, 6 (Hususî) — "Taymis", gazetesi Fransanın silâhların azalması yotundaki tekliflerini ima ederek İngiltere hükümetinin silâhları azaltma hususundaki mesaiyi ilerletecek her türlü projeyi ehemmiyetle tetkik etmeğe hazır olduğunu beyan ediyor ve ilâveten diyor ki:

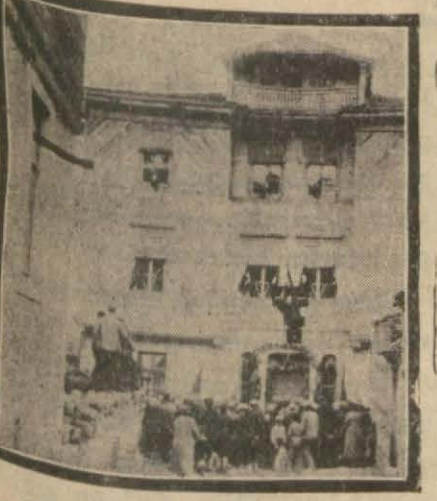
İngiliz milleti yeni silâhlanma hareketlerine tamamen muarızdır. Son zamanlarda Almanyada yapılan askerî tezahurat bizi derin endişeye düşürmüştür. Almanyanın müsavi miktarda silâhlanmasına dair istediklerini kabul etmek lazımdır. Yakın bir zamanda tecavüzî silâhlanma meselesi hakkında bir anlaşılma zemini bulunacaktır. Vaziyeti müşkülâta sokarak Almanyayı silâhlanma hususunda cesaretlendirmek âkilâne bir hareket değildir.

Silâhlar çoğaltılmıyormuş gibi bir tavır takınmak beynelmül asabiyeti mucip olur. Halbuki konferansta bunları teskin edecek çareler bulmalıdır.

Sulh muahedesiyle tesbit edilen muhtelif devletlere ait erazi mesailinde bazı yanlışlıklar olmuştur. Fakat bunların silâhla halline İngiltere hükümeti muarızdır. Bunlar İngiltere, Fransa, Amerika ve İtalyanın iştirakile müsabet bir neticeye bağlanmalıdır. Ancak bu suretle ki silâhları azaltma gibi mühim bir meselede bir uzlaşma temin edebiliriz ve şimdiye kadar bu uğurda sarfedilen gayretler, hizmetler boşa gitmez. İstenilen gayeye varduktan sonra dünyanın iktisadî vaziyetine bir istikrar vermiş oluruz.

Çatalcada bir mektep ve bir de yurt açıldı

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)
Rıza, Umumi müfettiş Tefvik, Maarif müdürü Haydar, fen hey'eti müdürü Ziya, yazı işleri müdürü Haluk Nihat, sabık Çatalca kaymakam vekili Kemal Beylerle

Çatalcadâ yurt binası

zateciler davet edilmişlerdi. Davetliler dün sabah dokuzda belediye önünden bir otobüse binerek Çatalcaya gitmişlerdir. Yolda Küçük çekmecedeki durarak yeni yapılan fırka binası gezimştir. Saat bire doğru Çatalcaya varılmıştır. Bütün Çatalca kadını, erkek hepsi şehirden İstanbuldan giden bir karşılamışlardır. Doğruca belediye dairesine gidilmiştir. Bu sırada muallim Kiramettin Bey idaresinde bulunan şehir bandosu bir otobüs'e Çatalcaya gelmiş, belediye dairesi önünde milli marşlar çalmışlardır. Çatalcanın her tarafı bayraklarla süslenmiş, herkes kazalarında bir orta mektep ve bir yurt açılmış olmasından dolayı çok sevinçli görünüyordu. Biraz istirahatattan sonra Çatalca mevki müstahkem kumandanı Fuat paşa da heyete iltihak edince doğruca orta mektebe gidilmiştir. Burada mektebe yeni alınan talebelerle ilk mektep talebeleri temiz elbiselerle gözle karşıyorlardı. Bütün Çatalca civardan gelen köylüler mektebin etrafını kuşatmışlardı. Mektebin kapısı üzerine Gazirahat büyük bir resmi konmuş, defne dallarile süslenmiştir. Mektebin müdürü Hüseyin Te-

muçin bey söz söyledi. Mektebin, Çatalcalıların büyük bir ihtiyacını temin ettiğini, gençliği yetiştirmek yolunda memlekete büyük hizmetler edeceğini söyleyerek gelen misafirlere teşekkür etmiştir. Bundan sonra Çatalca gençliği namına Fethi bey de birkaç söz söylemiş, bunlara Muhittin bey cevap verdikten sonra kapıdaki kordelâyı kesmiştir. Kârgir ve iki katlı olan mektep binası gezildikten sonra yurt binasına gidilmiştir. Yurdun giden yol üzerinde kurulan takım kenarında durulmuş, talebe muntazam adımlarla geçmişlerdir. Yurdun önünde Çata'ca kaymakam vekili Kenan Feyzi Bey bir nutuk söylemiş, buna Cevdet Kerim Bey cevap vermiş, kurdeleyi kumandan pş. kesmiştir, Yurt binası, yatakhane, kütüphanesi gezilmiş, yurt beğenilmiştir.

Bütün eşyaları yerli malı olan yurdun hiç bir noksanı yoktur. Talebenin bütün ihtiyacı temin edilmiştir. Bu sene yurda 20 talebe alınmıştır. Celecek sene kadro 50 kişiliğe çıkarılacaktır. Yurt talebesinin hemen hepsi köylerden alınmıştır. Orta mektebin bu sene birinci ve ikinci sınıfları açılmıştır. Birinci sınıfın talebesi 80 dir. İki şubeye tahsis edilmiştir. İkinci sınıfın talebesi ise 12 dir. İkinci sınıfın talebesi bu ay nihayetinde ziyadeleşecektir.

Çocuklarını İstanbulda okutan bazı Çatalcalıların çocuklarında Çatalcaya dönerek bu mektepte okuyacaklardır.

Burada fırka hesabına yatıp kalkarak orta mektepte okuyacak çocuklar tahsillerini bitirdikten sonra köylerine dönerek muhtar olacaklardır.

Çatalcaya giden davetiler yurttan öğle yemeğini yedikten ve bir müddet dinlendikten sonra saat üçte halkın heyecanlı tezahüratı arasında Çatalcadan ayrılmışlardır. Gece Çatalcada bir balo verilmiştir. Şehir bandosu ba'oda çalmak üzere Çatalcada kalmıştır.

Adana'da spor ilerliyor

(Baş tarafı 7 inci sayfamızda)
merakla bekleyenlerin dört tarafını doldurmuşlardı. Genç ve yetişkin çocuklar ilk oyunlarını kuvvetli bir takımla yaparlarken kendilerinden beklenen bütün cevvaliyeti sarfettiler. Daha oyunun beşinci dakikasında attıkları golle stadyumun alkış sesleri ile çınlamasına sebep oldular. Toros spor hiç ummadığı gibi beklediği bu sayıdan sinirlenildi. Gözünü açtı, Adana spor kalesi önünde bir çember yaratıldı.

Fakat bu hâkim oyun kalecinin maharetilerle neticesiz kalmakta ısrar etti. Devre de (1-0) Adanasporun lehine bitti. İkinci haftayda Torosspor vaziyetini kendileri için arzu edilmeyecek bir safhada olduğunu idrak ederek oynadı. Oyunun ortalarına doğru bir sayı yaparak beraberliği temin ettiler. Fakat hâkim bir oyun göstermelerine rağmen galibiyeti temin edemedi.

Bunun sebeplerini muhacim

hattının iyi şut atamamasında, yekdiğerile anlaşamamasında aramak icap eder.

Adanaspor kalecinin yüksek kurtarımlarını, feragat ve fedakârlıkla oynayışını da bu sebepler arasında saymak lâzımgelir.

İstanbul ve ecnebî takımlarının ince oyunlarını, kombinezonlarını, seyyal ve cevvel akınlarını görenler, buranın oyunlarını seyrederken teknik noksanı görüyorlar demekte haklılardır.

Burada oyun ferdi enerjilerle kazanılıyorsa hata edilmiş olmaz. Son seyrettiğimiz maçlar bu hükmün en güzel misalleridir. Adana sporun oyunu bir bire berabere bitirmesi kendisinde ümitler uyandırdı. Sarı siyah formahlar, önümüzdeki haftalar da diğer kulüplerle karşılaşacaklardır.

Şehir stadyomu kiralandı. Etrafı tahta perde ile çevriliyor, hariçten kimsenin seyretmesi imkânsız olacak.

5 Kânunusani Adananın kur-

5 kuruştan daha küçük para

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

liradır, ya dokuz lira... 940-960 veya 965 kuruş yok. Yuvarlak hesap yüz veya neden sonra eliydi. Bir lokantaya girersiniz, fiatlar ya 20 ya 25, 30, 35, yahut daha aşağıya inin: 10 veya 15...

Bunun arasında başka para yok mu? Etin okkası 40-45-50 kuruş arasında dolaşırken neden bir tabak et 20 iken on beşe inebiliyor, 14, 13, 12 olamaz mı?

Meğer bu da kabilmiş. Beyoğlunda büyük caddenin göbeğinde büyücek bir lokanta yemek fiatlarının tabağını 12,5 10 ve 5 kuruşa indirdiği gibi dün de gördük ki Sirkeci lokantalarından birisi tabağına 11, 12 kuruş gibi fiatlar koymuştur. Demekki fiatları 15 kuruştan on kuruşa indirmek ağır geliyorsa on iki kuruşa indirmek kabildir.

Buna da şükür... Fakat daha büyük muamelelerde, büyük alışverişlerde de yuvarlak hesabın bir lira veya yarım lira olmalıcağı devrin de geldiği kanaatindeyiz ve umarız ki bunu da yakında göreceğiz.

Benzin yerine ispiroto Ziraat müsteşarı Atif Beyin beyanâtı

ANKARA, 8 (Telefon) — Bir İtalyan tarafından keşfedilen (Aktivan) isimli bir maddenin ispirotoya karıştırılması suretile elde edilen mahlûtnun benzin yerinde kullanılabilmesi hakkındaki iddia ziraat vekâletince tetkik ettirilmektedir. Bu hususta dün görüştüğüm ziraat müsteşarı Atif Bey bana dedi ki:

— "Çok şayanı dikkat olan iddiayı tetkik ettirerek, tecrübeler yaptırılmaktadır.

Bu mahlûtnun soğukta, sıcakta uzun ve kısa yollarda ne dereceye kadar benzin yerini tutabileceğini tecrübeler meydana koyacaktır. Müspet netice alırsak memleket istihsali olan ispirotonun istihsalâtını çoğaltmaya çalışacağız ve aynı zamanda icap ederse benzinin memlekete ithalini de mendeceğiz."

Güzel bir karar

İzmir, (Hu. Mu.) — Askerî mekteplerde talebeye verilen tatlı yerine üzüm ve incir yedirilmesi esasının müdafaayı milliyetce kabul edildiği millî iktisat ve tasarruf cemiyetine bildirilmiş tir.

Şahap

tuluş bayramıdır. O gün bir spor günü yaşatmak için şimdiden bazı tasavvurlar kendini sezdirmeye başlamıştır.

Meselâ o hafta içinde üç maç yapmak üzere Fenerbahçenin B. takımını getirtmek kuvvetli bir fikir halindedir.

Bu tasavvur fiil haline inkılâp ederse Adana zevkli bir oyun seyretmiş olacak. Bu takımı Toros sporun getirtmesi ihtimalinden kuvvetle bahsolunuyor.

Şimdiden bu arzunun tahakkuk etmesini beklileyim. Zira bu geliş memleket sporunda yeni bir safha açacaktır.

Eski oyuncu

Zonguldakta bayram

Kömürü ilk bulan uzun Mehmet ve 103 üncü yıl dönümü!

ZONGULDAK, 8 (Hususi) — Zonguldakta kömürü ilk bulan Ereğlilî Uzun Mehmedin kömürü keşfinin yüz üçüncü yıl dönümü münasebetile Halkevi tarafından tertip edilen ihtifal, havanın yağmurlu olmasına rağmen çok parlak ve coşkun tezahüratla yapıldı.

Uzun Mehmet kimdir?

Uzun Mehmet bahçesinin açılma resminden sonra belediye ve fırka reislerle havzanın en genç maden mühendisi heyecanlı birer nutuk söylediler. Şayanı dikkat olan genç maden mühendisinin bu hararetili hitabesini aynen bildiriyorum:

Pek muhterem vatandaşlar,

Bugün hazinelerini eşerek nur ve kudret aldığımız kömür madenlerinin öz yapıları içinde yaşayanlarının bir araya toplanmasında büyük ve mühim bir sebep var. Vatandaşlar, Zonguldak kömür havzasının nur ve hayat verici kudret kaynağının anahtarını bulup ahfadına bırakan Ereğlilî Uzun Mehmedin bu gün yaşayan ruhu, açtığı kapının mamur koridorlarında tam yüz üç sene hayatını kazanmış, on binlerce madenci ve milyonlara baliğ vatandaş havzanın inkişafından büyük fayda elde eden Türk milleti bu gün kutuladığımız bu yıl dönümünü de Büyük kurtarıcısına medyun dur.

Vatandaşlar; Uzun Mehmedin köyünden ayrıldıktan sonra artan görgüsünün fitri zekâsında yarattığı ışık, onun bakışlarını vatanın pek derin değerlerine kadar uzatabilmiştir. Uzun Mehmet köyünün sessiz bir yerinde asırlardan beri mahiyeti gizli kalmış taşların ve renklerin dilinden anlamıya başlayınca, onların kıymetlerini vermekte gecikmemiş ve takdirinde de çok isabet etmiştir.

Kara bir çakılın taşıdığı cihan kudret ve asaletini bir bakışta tayin eden Uzun Mehmet, bugünkü cihan medeniyetinin kaynar kazanını ısıtmakta hissesi olan havzamızın babasıdır. Biz ona nankör bir asrın bulunduğu musibetler içinde veremediği kıymet, Türk milletinin yüksek mukadderatında ve yüksek vicdanında ebedî bir yaşayışa malik olan cumhuriyet asrında verildiğini görmekte son derece sevinçliyiz.

Uzun Mehmet yüz üç sene evvel hüküm süren karanlık bir idare ile meş'um ve köhne bir iradenin tazyiki altında inliyen vatanında, köyünün esrarlı menkıbeler söyleyerek çağlayan bağrından koparıp ateşlediği kapkara kaya parçalarından yarattığı ışıklı alev bu gün hâlâ yanıyor. Vatandaşlar; Havzamızdan etrafa saçılan her kömür zerresinden çıkan ve çıkacak olan kıvılcım Uzun Mehmedin yüz üç sene evvel Kestaneci köyünde yaktığı gizli ateşi hatırlatır.

Uzun Mehmedin uğurlu elile yanmaya başlayan ocak bu gün yüz binlerce vatandaş içinde yatan yuvalarındaki bacalardan tütüyor.

Ey aziz vatandaş!

Uzun Mehmedin bu gün hürmetle an, o senin bugünkü saadet, refahını ve yaşayışını temin

eden nimetin ilk bulucusudur.

O, senin vatanına her sene milyonlarca servet kazandıran büyük kaynağın ilk müjdecisidir. O, milletinin ve memleketinin bugünkü ve yarınki saadet ve inkişafında büyük rolü olan havzamızın en eski emektarı ve en samimi takdirkârıdır. Yer altı hazinelerini pek çok ve pek değişik olan ana vatanımızda Ulu Gazinin açtığı inkılâp yolunda yürüten milletimizin şuurile inkişafa başlayan milli sanayimizin yükselmesinde pek büyük kudret ve imkânı verecek olan Türk kömürlerinin yarını da gözleri kamaştıracak derecede parlaktır. O, yarın tuttuğumuz yola çok yakındır ve yarını yaratacak olan cumhuriyetin bu günkü evlâtları ulu Türk milletidir ve o yarını daha ziyade yükseltecek ve yüceltecek olanlar Türkiye cumhuriyetinin öz torunlarıdır.

Türk kömürleri iktisadiyatımızda yüksek takdire değer bir inkişafa yol açar bir mahiyettedir. Yarımın millî ve yüksek maddeleri, sanayimizde de en büyük rolü yapacak olan gene kömür havzamızdır.

Biz Türk madencileri ve kömür havzası yapımcıları, büyük milletimizle birlikte ulu rehberin gösterdiği yollarda bütün varlığımızla yürümekle mes'uduz ve o kutsî yollarda hiç yılmadan yürüyebilecek azim ve imanımız vardır. Bütün müşkülât ve maniler karşısında ilerliyen ve yükselen milletimizin pek yakın bir zaman da ulaşacağına derin bir kanaat taşıdığımız en yüksek medeniyet ve saadet yapımızın en mühim kısımlarını bu gün kurulmuş ve tamamlanmış bulunmaktadır. Yüz üç sene evvelkine göre havzamızın bugünkü vardığı yükselişte Uzun Mehmedin nasıl büyük bir şeref hissesi varsa havzamızın kudret tilsimından doğacak büyük millî sanayimizde de o şeref yaşayacaktır. Bu gün biz Uzun Mehmedin nasıl büyük bir ihtiramla anıyorsak, yarın da yüksek duygular ve gittikçe derinleşen bir ihtiramla o aziz adı anacaktır. Muhterem efendilerim, aziz ve sevgili vatandaşlarım, bu günün şerefille mes'ut bir vatandaş sıfatile Uzun Mehmedin bu gün şadolan ruhu karşısında derin bir hürmetle eğilirim."

Bundan sonra vali bey tarafından Uzun Mehmet abidesinin ve Uzun Mehmet Caddesinin açılma resimleri yapıldı, vilâyetimiz mebuslarının tebrik tel yazırları okundu, merasime halkevi bandosu ve bütün halkevi mensupları, izciler ve orta mektep talebesile, madenci kıyafetinde maden meslek mektebi talebesi memurlar ve maden ocakları amelesi, ve binlerce halk iştirak etmiştir.

Maden mektebi talebesi ve amele bandonun iştirakile maden marşını söylemişlerdir. Şehir baştan başa bayraklarla ve defne dallarile süslenmiştir.

Amele ve halk sevinç içinde dir. Uzun Mehmedin memleketi olan Ereğlide ve vilâyetin diğer kazalarında kömür bayramı hararetle tes'it edilmektedir. Genç mühendis bir nutuk irat ederek ezcümle şunları söylemiştir.

Hikâye

Küçük Bir Hikâye

Çeviren
fa.

Hademenin uzattığı karttaki ismi okuyunca, Şevket bey:

— Meşgul dersiniz. İşim var şimdi. Kabul edemem.

— Söyledim efendim ama, ısrar ediyor.

— Sana meşgulüm dedim, anla madın mı?

Ve Şevket bey bu sözleri müthiş bir bakışla tektit etti, yazıhanesinin üzerini dolduran dosyalardan birisini çekerek tetkike başladı.

Beş dakika sonra kapı tekrar açılarak hademe çekingen bir tavırla başını uzattı ve:

— Beyefendi, diye mırıldandı. O hanım..

— Defol haydi, git..

— Bu sefer başka bir kart gönderdi de..

— Nedir o? Ver bakayım.

Şevket bey hademenin uzattığı kartı aldı, deminki Azize Rubi isimnin çizilmiş, altına Azize Sabri yazılmış olduğunu görünce:

— Azize Sabri, diye mırıldandı, Azize Sabri!..

Sonra hademeye, yüksek sesle:

— Buyursun!

Dedi. Hademe dışarı çıkar çıkmaz Şevket bey kalktı. Bir paravana arkasında duran aynaya giderek kıravatını düzeltti. Saçlarına bir fırça vurdu, gelip tekrar yerine oturdu. Tam bu esnada da kapı açılmış Azize içeriye girmişti.

— Buyurunuz hanımefendi.

Şevket bey gözleriyle Azizeye bir koltuk işaret ediyor, ona elini uzatmak istemiyordu. Şimdi karşısında güçlkle tanıyabildiği bir sima duruyordu. Bu simayı, fabrika müdürü Şevket bey, hatırlıyordu. Bundan yirmi beş sene evveldi. Azizenin şimdi beyaz olan saçları o zaman simsiyahtı, ve şimdi altın çerçveli olan gözlükleri, bağ idi. Fakat hiç değişmemiş olan sesi ile "jest", leri ve edası idi.

— Sizi rahatsız ettim, dedi, fakat ziyaretimin sebebinin öğrenmeniz mazur görürsünüz efendim.

Şevket bey, şimdi ona "hanımefendi,, diye hitap ettiğinden pek mahcup olmuştu. Hatasını örtmek için:

— Rica ederim Azize,

Dedi. Bu söz, onu doğrudan doğruya küçük ismile çağırışını, aralarındaki soğuk, buzlu camı kırmıştı. Şimdi artık serbestçe konuşuyorlardı. Azize:

— Şevket, dedi, sizin memurlar arasında Emin Sırrı isminde bir mühendis varmış.

— Evet, var.

— Bu Emin Sırrı ile kızım sevişiyorlar.

— Kızınız mı?

Azize başını önüne eğdi:

— Evet, dedi, büyük kızım..

— Ya.. Demek iki kızınız var. Ben evlenmedim Azizim..

Şevket beyin sesi boğuklaşıyordu. Fakat kendini zaptederek:

— Neyse, dedi, mesele bu değil, ey kızınla sevişiyorlar demek!

— Evet, hem de evlenmek istiyorlar. Bu gencin sizin fabrikanızda çalıştığını öğrenince gelip sizden malumat almaya karar verdik!

— Karar mı verdiniz?

Azize gene başını önüne eğdi ve hafif bir sesle:

— Evet, dedi, kocamla ben.. Öğrenmek istediğimiz şey bu gencin şimdiki vaziyeti nedir? İstikbali var mı?

— Yanı eğer çok para kazanıyor ve ilerde de daha fazla kazanmak ihtimali olursa kızınızı vereceksiniz, değil mi? Ya aksi takdirde?..

— Aksi takdirde.. Vaziyet malum. Doğrusu kızınızı meçhul bir istikbale teslim edemeyiz.

Şevket bey sesini çıkarmadan kalktı, bir dolap açarak memurun dosyasını çıkardı. Açtı, baktı ve Azizeye:

— İşte, dedi, çalışkan bir çocuk. Fakat henüz genç ve işe daha yeni başlamış. Terfi için sırasını beklemesi lazım. Aylığı 90 lira kadar tutuyor. Şimdilik istikbali hakkında bir şey söyleyemem..

— Kâfi azizim, kâfi. Zaten ben de böyle olacağımı hissetmiştim. Herhangi küçük bir memurdan farkı yok demek..

— Evet, öyle ama, kimbilir. Belki birkaç sene sonra?..

— Aman Şevket, beni aldatmaya kalkışma. Artık öğreneceğimi öğrendim, ve kararımı verdim.

— Demek kararınız reddedileceksiniz?

— Evet. Selmanın bir delilik yapmasına müsaade etmiyeceğim.. Sizi fazla rahatsız etmek de istemem, bana bir eski dost sıfatı verdiğiniz malûmata teşekkür ederim.

— Ne malûmatı.. Yanlışınız var Azize.. Hem otur beni dinle.. Bir malûmat almak istiyorsan sana küçük bir hikâye şeklinde anlatayım.. Vaktile bundan yirmi beş sene kadar evvel fakir bir mühendis vardı. B. mühendis güzel, fakat ne yazık ki çok mantıklı bir zekâyâ sahip olan bir kız seviyordu. Mühendis, kızın bu halini biliyor ve onun ebeveyninin müsaadesi olmadan evlenmeyeceğini de biliyordu. Nihayet bir gün gitti, kızı annesinden istedi. Annesi ona ne kazandığını sordu, ve rilen cevaplardan memnun olmadı ve genç mühendise, bu işi unutmasını rica etti. Genç mühendis sevgilisine geldi. Yalvardı, yakardı. Kız da onu çok seviyordu ama, zekâsı kalbine hâkim oldu ve annesinin müsaadesi olmadan evlenmeyeceğini söyledi, ve bir başka zengin adamla evlendi. Acaba mes'ut oldu mu? Her halde olmamışa benziyor? Genç ve fakir mühendise gelince, tali yardım etti, zengin oldu, fakat iş işten geçmişti. Bununla beraber evlenmedi. Saadet nedir tatmadı, ve tattırabileceği saadeti de kimseye tattırmak istemedi..

— Şevket..

— İşte Azize, yavrum, bu küçük ve alelade bir hikâyedir. İtiraz etme, bir söz söyleme.. Selma bu gençle evlenebilirler. Onunla bizzat ben meşgul olacağım ve kendime hususî kâtip alacağım.. Şimdi oldu mu?

— Şevket..

— İşte Azize, yavrum, bu küçük ve alelade bir hikâyedir. İtiraz etme, bir söz söyleme.. Selma bu gençle evlenebilirler. Onunla bizzat ben meşgul olacağım ve kendime hususî kâtip alacağım.. Şimdi oldu mu?

— Şevket..

— İşte Azize, yavrum, bu küçük ve alelade bir hikâyedir. İtiraz etme, bir söz söyleme.. Selma bu gençle evlenebilirler. Onunla bizzat ben meşgul olacağım ve kendime hususî kâtip alacağım.. Şimdi oldu mu?

— Şevket..

— İşte Azize, yavrum, bu küçük ve alelade bir hikâyedir. İtiraz etme, bir söz söyleme.. Selma bu gençle evlenebilirler. Onunla bizzat ben meşgul olacağım ve kendime hususî kâtip alacağım.. Şimdi oldu mu?

— Şevket..

— İşte Azize, yavrum, bu küçük ve alelade bir hikâyedir. İtiraz etme, bir söz söyleme.. Selma bu gençle evlenebilirler. Onunla bizzat ben meşgul olacağım ve kendime hususî kâtip alacağım.. Şimdi oldu mu?

— Şevket..

— İşte Azize, yavrum, bu küçük ve alelade bir hikâyedir. İtiraz etme, bir söz söyleme.. Selma bu gençle evlenebilirler. Onunla bizzat ben meşgul olacağım ve kendime hususî kâtip alacağım.. Şimdi oldu mu?

Bir mütefekkir

İntihal davasından kurtuldu

İngilterenin en meşhur muharrir ve mütefekkirlerinden Wells aleyhinde, Kanadalı muharrire Mis Deeks tarafından bir intihal davası açılmıştı.

Kanadalı Misin iddiasına göre kendisi senelerce mukaddem Makmilan neşriyat şirketine bir eserini göndermiş, mister Wells bu eseri intihal ederek onu yazdığı tarihe geçirmiş.

Kanadalı muharrire bunun üzerine Mister Wells ile Makmilan şirketini dava eder ve tazminat ister. Dava yedi sene sürüklenir ve mahkemeden mahkemeye gider, durur. Nihayet Mister Wells davayı kazanır, fakat davayı kazanması ona 3000 İngiliz lirasına mal olur.

Wellsin kendisi geçirdiği macerayı şu şekilde anlatıyor:

— "Aleyhimde dava açan zevallı kadına acıyorum. Fakat kendi namıma da müteessirim. Çünkü Mis Deeks'in aleyhimde açtığı dava bana 3000 isterline mal oldu. Bu paraları muhakeme masarifi olarak harcettim. Davaya kazandığım için bu paralar bana iade edilecektir.

"Dava üç mahkemede rüyet edildi. Tabii bu yüzden bir hayli ziyanlarım var. Bu ziyanların en mühimmi şöhretimin uğradığı zarardır. Bir insana atılan çamurlar belki temizlenir, fakat bunlar iz de bırakabilir. Çünkü bütün dünya matbuatı, bu davadan ve aleyhimdeki iddiadan bahsetti. Her yerde dedikodular oldu. Halbuki bu iddiamın aslı astarı yoktu. Böyle bir davanın açılmaması daha doğru idi. Ontaris mahkemei âliyesi reisi de 1930 da aynı fikirde olduğunu söylemişti.."

Mister Wells aleyhindeki iddiayı en son rüyet eden mahkeme, imparatorluk mahkemei mahsusasıdır.

Mahkeme reisi Lord Atkim verdiği hükümde davayı evvelce rüyet eden mahkemelerin, davayı reddetmekle isabet ettiklerini imparatorluk mahkemesinin mister Wellsin intihal yapmadığına kanj olduğunu söylemiştir.."

Mahkûm olan lider

Londra, 8 (A.A.) — İssiz amelenin geçenlerde yaptığı yürüyüş hareketinin başına geçen Hannington, 3 ay hapse mahkûm edilmiştir.

Romen Hariciye nazırının mülakati

Bükreş, 8 (A.A.) — Hariciye nazırı M. Titulesco, Fransız sefiri ile Lehistan maslahatgüzarıfiri ile Lehistan maslahatgüzarını kabul etmiştir.

İtalya'da affı umumî

Roma, 8 (A.A.) — Evvelce haber vermiş olduğumuz veçhile affı umumî tedbirleri pek geniş olacaktır.

1,056 siyasi mahkûmdan 423 ü tam bir affı umumiden müstefit olacak, 204 ünün ceza arının 3 senesi, 12 kişinin de cezalarının 5 senesi affolunacaktır.

Faşist aleyhtarı 1,086 menfiden 585 i serbest bırakılacaktır. Hukuku umumiyeye mücrimlerinden 15,000 ilâ 20,000 kişi aftan istifade edecektir.

Rusyada görülenler

Hudutta üzerimizdeki e nebi paralarını aldılar

Fakat çıkarken istirdat edilmek üzere Getirdiğinizden fazla çıkaramazsınız

Zürih darülfünunu Politeknisi talebesile ahiren Rusyada tetkik seyahatine çıkan mühendis Mark Dügerdi ihtisaratını şöyle naklediyor:

Berlinde Sovyet sefaretinde pasaportlarımızın vizesi uzun muamelelere tâbi tutuldu. Sovyet hükümetinin gizli polis teşkilâtı hakkımızda derin tahkikat yaptı. Herbirimizin ikişer fotoğrafı alındı. Hükümetin siyasetine muhalif hiçbir fırkaya mensup olmadığımızı dair bir çok beyanname imzaladık. Bu suretle işimiz tamam oldu. Yola düzeldük.

Pozen tarikle Varşovaya geldik. Buradan tekrar hareket ettik. Tren muazzam, ucu bucağı gözükmeyen Polonya yaylalarını ve sonra bunların münthehi olduğu vâsi ormanlardan geçti. Buraları Rusya toprağına çok benziyordu.

Bilâhare gümrük memurları geldi. Eşya ve pasaportlarımızı yokladı. Tam hudut noktasında Polonya cihetine karşı asılmış büyük harflerle şu yazılar var.

"Bütün dünya işçilerine selâm., Rusya cihetine bakan istikamette ise şunlar görülmüyordu: "Komünistlik bütün hudutları kaldıracak.."

Tren genişliği üç metreden ibaret olan ötaraf muntakanın önünde durdu. Burada Polonyalı yerlerini Ruslara terktiler. Bu muntakanın sol tarafı Baltık ve sağ tarafı Karadeniz istikametine gider. Bitaraf muntaka tel örgülerle muntazam bir şekilde çevrilmiştir. Örgüler o kadar sıkıdır ki bir kedi bile deliklerden geçemez. Buna rağmen hayatını tehlikede gören bir çok Ruslar buradan kaçabilmişlerdir.

Örgülerin her tarafında elli metrelik bir sahada kesilmiş ağaçlardan müteşekkil bir nevi istihkâmlar vardır ki, orada bir çok mitralyozlar gizlenmiştir.

Gümrük memurları ayaklarına dizlerini geçen uzun çizmeler ma vi pantolon üzerine haki bir ceket giymişlerdi. Bellerinde taban calarını tutan bir kayış, başlarında sadece bir kasket vardı. Rusyayı artık önümüzde olanca vüsatile görüyoruz. Kumsal topraklar üzerine döşenmiş şimendifer hattı yüzlerce kilometre imtidat eden çam ormanlarını kat ediyor. Nadiren köylere tesadüf ediyoruz.

Sovyet gümrük idaresine gelince herkes valizi ve eşyaları elinde trenden iniyor. Valizler, eşyalar, kitaplar, hatta gramofon plâkları kontrol ediliyor. Gümrük memurlarının hoşuna gitmeyen eşyalar alıyor ve ya kırılıyor. Keza üzerimizde bulunan ecnebi paraları da istirdat edildi. Bütün bunlara mukabil Rusyadan dönerken iadeleri talep edilmek üzere birer makbuz verildi. Çünkü oradan avdet ederken getirdiğiniz paradan fazla para çıkarmak yasaktır. Memurlar umumi yet itibarile terbiyeli ve temizdirler.

Salonun vâsi duvarlarında lı müteaddit levhalarda Rusyada görülen işlerin istatistikleri sorulara her lisanla yazılmış şu ibare var: "Bütün memleketlerdeki proleterler birleşiniz.."

Orada bir saat kaldıktan sonra ra tekrar vagona geldik.

Rusyada şimendifer hatları zımkilerden yirmi santim daha geniştir. Burada diğer kapitalist memleketlerde olduğu gibi mevki vardır. Biz üçüncü mevki de idik. Vagon gayet iyi bir irtette temizlenmişti, fakat zamandanberi boyanmamıştı.

Yolcularun yatabilmesine müsait ve çok geniş. Bunlardan bir kompartımanda sekiz tane vardı. Bir şehirden diğer şehre gidilen trende 25 ilâ 30 saatten fazla kalmadığına göre tarzı sistem çok güzel. Müşahadatımız bizi Rus malzeme ve işçiliği artık temasa getirmeye başlıyor. Herkes şef trenden bir yataklar haricen hakikaten çok temiz. Fakat hepsinde çok tahtabiti vardır. Bizi bütün seyahat esnasında tahatsız edecek. Leningrada gidecek tren binmek üzere terk edilmiş ve yalnız Moskova, M. divostok hattında işliyen içimiz bulduğumuz yemekli tahammülfersa derecede sıcak oluyor. İnsan sıcaklıktan yemek müşkülâta yiyor. Bundan başka trenin süratle hat güzergâhını kalkan tozlar pencerelerden içeri giriyor. Berlinden hareket ettikten kırk beş saat sonra Leningrada vâsil olduk.

İngiltere'de

İşsizler 2,5 milyon çıkıyor!

Londra, 8 (A.A.) — M. MacDonald, işsizliğe ait müzakereler münasebetile irat etmiş olduğu uzun bir nutukta ziraatin İngilterenin milli sanayinin esaslı unsur olması lazım geldiğini ve fakat bizzat kendi selâmetini temine devam etmesi icap ettiğini söylemiştir.

Londra 8 (A.A.) — İşsizler karşı sigorta komisyonunun bugün neşredilen raporu sigorta muavenetten ibaret müzaffer bir sistemi ve işsizlerin hayat şartları hakkında anket yapılmasını devam ve nezaret nezdinde iş tîşari mahiyette müstakil bir sîhiye komisyonu teşkilini tavsiye etmektedir. Rapor işsizler karşı sigorta kanunu ile işsizler muavenet usullerinde tadilat yapılmasını da teklif eylemektedir.

Londra 8 (A.A.) — İngiltere'de 24 Teşrinivel tarihinde işsizlerin miktarı 2,747,006 kişiye ulaşmış bulunuyordu.

Şu hale göre 26 Eylül tarihinde nisbeten 111,005 kişi noksandadır.

Sovyet Rusya

İhtilâlinin 15 inci yıl dönümü

Moskova, 8 (A. A.) — Tass ajansından: Teşrinisani ihtilâlinin 15'inci yıl dönümünü tes'it maksadile Moskova'daki büyük tiyatrodan mutantan merasim yapılmıştır.

Merkezi icra komitesi reisi Kalinin, 5 senelik plânı 4 sene tahakkuk ettirmiş ve Rusya'yı büyük bir sınaî ve zirai memleket haline getirmiş olan sosyalist teşkilâtının muvaffakiyetini izah ve teşrih etmiştir.

Kalinin, kapitalist memleketlerde hüküm sürmekte ve vehameti gitgide artmakta olan buhrana mukabil Sovyet Rusyada iktisadi ve zirai muvaffakiyetlerde edilmemiş olduğunu söylemiştir.

Harici siyasetleri

İngiliz - Sovyet itilâfının fesihinden bahseden Kalinine şöyle demiştir:

— İngiliz muhafazakârları bu itilâfnameyi yek cihet olarak feshetmek suretile gayelerini elde etmişlerdir. Siyasi meseleler, iktisadi meselelere hâkim olmuşlardır. Fakat muhafazakârlar, bu meselelerin diğer memleketleri müteessir etmiş olduğunu iddia etmemişlerdir.

Bundan sonra sulh davası bahsinde elde edilmiş olan neticeleri hatırlatarak şöyle demiştir:

— Birçok ademi tecavüz misakları akdedilmiştir. Fransa ile de böyle bir misak akdedilmesi ihtimal dahilindedir.

Uzak şarktaki vaziyete gelince Kalinine, bu vaziyette biraz sarılaşmış olmasına rağmen yine Sovyet Rusya için bir tehlike teşkil etmekte olduğunu çünkü meselenin henüz tamamen halledilmemiş bulunduğunu söylemiştir.

Yeni itfaiye otomobilleri

Belediyenin yeni satın aldığı itfaiye otomobillerinin dün teslimatı yapılmıştır. Bu tecrübe çok güzel netice verdiğinden otomobiller muhtelif garajlara tahsis edilmiştir.

Eyüpte aşhane

İstanbul Halkevi içtimâi yardım şubesi tarafından yakında Eyüpte açılacak aşhanenin yerini tesbit etmek üzere içtimâi yardım şubesi idare heyetinden belediye iktisat müdürü Asım Süreyya, Mehmet Servet, Sadri Etem, Fatih kaymakamı Velittin Beyler dün Eyübe giderek tetkikatta bulunmuşlardır. Aşhane olarak Eyüpteki eski askerlik dairesi münasip görülmüştür.

Eyüpte açılacak aşhane bilhassa o civardaki fakir işçilere ve ilk mekteplerdeki fakir talebeye sıcak yemek tevzi edecektir.

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan: İstanbulda Çakmakçılar da 49 numarada hazır elbiseci Armenak Madenyan efendi hakkındaki iflâsın kaldırılmasına mahkemece karar verilmiş olduğu ilân olunur. (5319)

BİLMECE

— Numara: 8 —

Aşağıdaki hecelerden bir cümle teşkil ediniz.

dı - pıl - ya - fal - ti - ih - in - iç - met - meh - un - uz - en - ed - at - ic - ilk - de - miz - ti - ke - le - mem - mas - el - ra - ka - dün.

DİKKAT

Bu bilmeceyi hallettikten sonra 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 numaralı bilmecelelerin hal varakalarile beraber saklayınız.

10 numaralı bilmeceyi neşrettığımız gün bildireceğimiz şekilde bir kâğıda yazarak lütfen bize gönderiniz.

10 bilmeceyi ibaret bu birinci seri bilmeceleleri kâmilan halledenlere mükâfat vereceğiz. Hem eğlence hem istifade.

İstanbul dördüncü icra memurluğundan:

Tamamına iki bin beş yüz lira kıymet takdir edilen Üsküdar Hacıhasna Hatun mahallesinde Çeşme meydanı cadde ve sokaklarında eski 3 - 7 yeni 34 - 36 numaralı murakkam halen yıkık bir bap dükkânının tamamı açık arttırmaya vaz'edilmiş olup 17 Teşrinisani 932 tarihinde gartnamesi divanhaneye talik edilerek 6 Kânunuevvel 932 tarihine müsadif salı günü saat 14 ten 17 ye kadar İstanbul 4 üncü icra dairesinde açık arttırma ile satılacaktır. Arttırma ikincidir. Birinci arttırmada bin iki yüz liraya talip çıkmış olup bu kere en çok arttırma üstünde bırakılacaktır. Arttırmaya iştirak için yüzde yedi buçuk teminat alınır. Mülterakim vergiler ile belediye resimleri vakıf icaresi müşteriyeye aittir. 1424 numaralı icra ve iflâs kanununun 119 uncu maddesine tevfikkan hakları tapu sicilleriyle sabit olmayan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkârların ve irtilak hakkı sahiplerinin bu hakları ve hususile faiz ve mesarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müşbitelerle bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilleriyle sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşımından hariç kılınır. Alâkadarların işbu maddeli kanuniye ahkâmına göre tevfid hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isyenlerin 932—528 dosya numaralı müracaatları ilân olunur.

Anadolu Hısrarında Göksu caddesinde Süleyman Efendinin hanesinde Mehmet Rifat Beye:

İstanbul üçüncü icra memurluğundan :

Efdat Taşoğlu varislerinden mülgâ birinci hukuk mahkemesinin 9 — Ağustos 1937 tarih ve 361 numaralı ilâmı mucibince zimmetinizde matlûbu bulunan 620 liranın maa masarifi muhakeme ve icraye ve faiz tahsil hakkında valdi takip talebi üzerine tarafımıza ödeme emri gönderilmiş ise de mezkûr mahalde olmadığımız ve elyevm ikametgâhımızın meçhûl bulunduğu anlaşılmağla ilânen tebliğ ifasına karar verilmiştir.

Tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında 931—4018 numaralı dosyaya müracaatla borcu masraflarla birlikte ödemeniz lâzımdır. Bu müddet içinde borcu ödemez veya tetkik mercînden veya temyiz yahut iade muhakeme yolu ile ait olduğu mahkemedan icranın geri bırakılmasına dair bir karar getirmez iseniz hakkınızda cebri icra yapılacaktır. Bu müddet içinde icra ve iflâs kanununun 74 üncü maddesine tevfikkan mal beyanında bulunmanız ve bulunmazsanız hapisle tazyik olunacağımız ve hakikate muhalif beyanda bulunursanız hapisle cezalandırılacağımız mezkûr icra emrinin tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Sadıkzade Biraderler Vapurları

KARADENİZ POSTASI

Dumlu Pınar

vapuru Perşembe

10 Teş.sani

günü akşam saat 15 de Sirkeci rıhtımından hareketle

(Zonguldak, Inebolu, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon, ve Rizeye azimet ve avdet edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet hanı altında acentalığına müracaat. Tele. 22134

ZAYILAR

Bursa lisesi dördüncü sınıftan aldığım 12-9-32 tarihli tasdiknamemi zayı ettğimden hükümü olmadığını ilân ederim.

Bursa lisesinden gelen ve Beyazıt Sadakat kitaphanesi sahibi Türkmen zade Müstafa Ef. nezinde Gedizli: Ahmet İhsan (5316)

* Eskişehir lisesi beşinci sınıfından aldığım 16/8/932 tarih ve 225 No. lı nakil ilmühaberimi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim.

Eskişehir lisesi beşinci sınıftan gelme İstanbul Sarıyer mal müdürü Lütfü Bey hanesinde (5225) A. Kemal

* Sultanahmet şubesinde almakta olduğum tekaüt maasıma ait 3417 No. lı cüzdanımı zayıttım. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim.

Çengelköy Çarşı boyu 8 No. Münir

* 22/9/932 tarihinde Ankara E. L. aldığım şahadetnamemi zayıttım. Yenisini çıkartacağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim. Necati

Üsküdar hukuk hâkimliğinden: Üsküdar icadiyede Nevciyan sokağında 16 No.lu hanede sakin Madam Sirpuhinin aynı hanede sakin Garbis efendi nikâhlı kocası ve Öjeni namında bir de kızları olduğu halde akitleri nüfusa kaydedilmediğinden kayıt ve tescili talebile ikame eylediği davadan dolayı mumaileyhe berayi tebliğ irsal kılınan dava arzualinin tebliğ varakasına mumaileyhin 10 sene mukaddem Amerikaya gittiği ve oradaki ikametgâhi meçhul olduğu şerh edilerek iade kılınmış ve 16 gün zarfında dava istidasına cevap vermek ve tahkikat için tayin o'lanan 24 Teşrinisani 932 perşembe günü saat 14 te mahkemeye gelmek üzere ilânen tebliğat icrasına karar verilerek bu bapdaki dava istidası sureti ve davetiye varakası mahkeme divanhanesine talik kılınmış olduğundan keyfiyet olveçhile ilân olunur. (5301)

Fatih sulh 3 üncü hukuk hâkimliğinden: Müteveffa Musa Beyin terk etmiş olduğu vasiyetnamenin küşadı için vereselerden Şöhret hanıma gönderilen davetiyede i' ametkâhının meçhul olduğu bildirilmiş olduğu 5-12-932 saat 15 de Şöhret hanım mahkemede bilasale ve ya bilvekalâ hazır bulunmadığı takdirde giyabında muamele muktaziyenin intaç edileceği ilân olunur. (5318)

Beyoğlu Tapu Baş Memurluğundan: Beyoğlunda Kamer hatun mahallesinde Boynuz sokağında 13 numaralı maarsa hanesinin mutasarrıfı Nikola ve Sokrat efendiler zayıından Tapu senedi itası talebinde bulunmuşlar ise de tasarruf kaydına tesadüf edilemediğinden senetsiz tasarrufata kıyasen tahkikat icrası zımında mahâlin 26 cı cumartesi günü sabahleyin saat onda mahalline memur izam kılınacağından yevm ve saati mezkûrda bu yerle alâkai tasarrufiyesi bulunan kimse bulunduğu takdirde mahallinde memuruna müracatta bulunması lüzumu ilân olunur. (5317)

SATILIK SOĞAN Halkalı Ziraat Mektebi Çiftliğinden:

15,000 kilo kuru soğan Teş. saninin on dördüncü Pazartesi günü saat on beşte müzayede ile satılacağından talip olanlar yetmiş beş lira teminatı muvakkate parasile beraber Yeşilköy civarında İstanbul Ziraat mektebinde Çiftlik Hey'eti idaresine müracaatları. (5932)

Beyoğlunda Sıra selvi Cihangir caddesinde 18 numaralı Dimaki apartmanında 1 dairede mukim iken Yunanistana giden ve elyevm ikametgâhi meçhul Eftatios efendiye:

İstanbul 6'ncı icra memurluğundan: Sotiri efendinin zimmetinizde matlûbu olan 200 liranın temini tesviyesi için namınıza doldurulan ödeme emrinin ikametgâhınızın meçhuliyeti hasebile tebliğ edilememiş olmasına binaen ödeme emrinin bir ay müddetle ilânen tarafımıza tebliğ edilmesine karar verilmiş olmakla bu müddet zarfında dairemizin 32-6751 numaralı dosyaya müracaatla bir itirazınız varsa serdetmenizi ve aksi taktirde muamelâtı icrayeye tevessül edileceğinden ödeme emri yerine kaim olmak üzere ilân olunur. (5298)

Ankara'nın en büyük

Kitap, gazete ve Kırtasiye mağazası

AKBA

Kitap evi ve kırtasiyecilik

Anafartalar caddesi

Telefon : 3377

Her işanda gazete mecmua ve kitap

Her nevi kırtasiye eşyası ve mektep levazımı

Her türlü Fotoğraf levazımı - makineler ve amatör işleri

Etem Pentev itriyatı

Kütahya çinileri

3üncü Kolordu Satınalma Komisyonu İlanları

Yerli mamulâtından (14,144) kilo kundura boyası kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 19 ikinci Teşrin 932 cumartesi günü saat 15 te yapılacaktır. Taliplerin nümune ve şartnamesini görmek üzere hergün ve münakasaya iştirak edeceklerin o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplarını makbuz mukabilinde Ankarada M.M.V. Satınalma komisyonu riyasetine vermeleri. (1009) (5697)

Yerli fabrikalar mamulâtından 30,000 adet yün fanila kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. İhalesi 17 ikinci Teşrin 932 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 te yapılacaktır. Taliplerin şartname ve nümunesini görmek üzere hergün Ankarada M.M.V. satınalma komisyonuna müracaatları ve münakasaya iştirak edeceklerin o gün ve saatinden evvel teklif ve teminat mektuplarını makbuz mukabilinde mezkûr komisyona vermeleri. (1010) (5698)

39 kalem alât ve malzeme baytariye pazarlığı konulmuştur. Pazarlığı 15 - 11 - 932 tarihine müsadif salı günü saat 14 te yapılacaktır. Taliplerin aynı gün ve saatte teminatları ile birlikte Ankarada M. M. V. satınalma komisyonuna müracaatları. (1020) (5885)

Büyük Tayyare Piyangosu

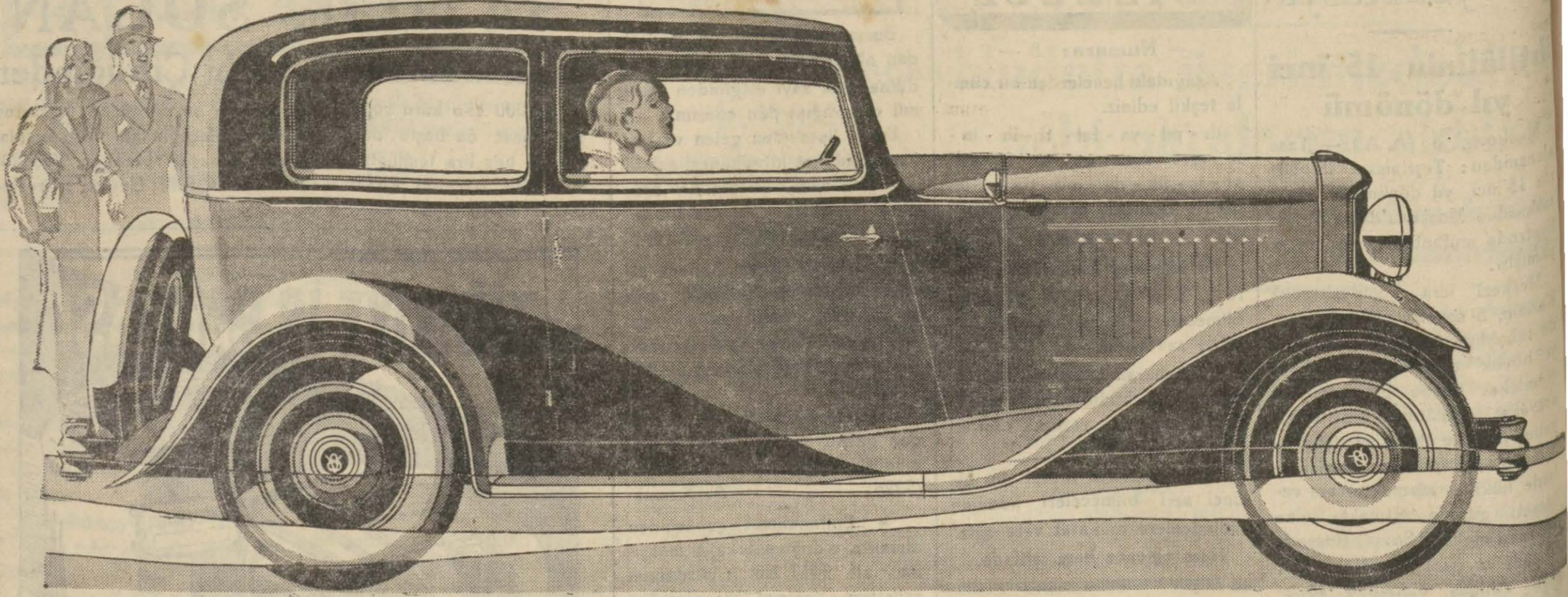
Bu keşidede büyük ikramiye

40.000 Liradır

Piyango şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

Fırsatı Kaçırmanız

İştirâk Ediniz ...

Derin tetkikat ve tettebbü, uzun tecrübe ve yorulmak bilmez çalışmanın verdiği netice : Yeni Ford.

Rahatlık, sağlamlık, kuvvet, emniyet, sessiz çalışma ve bütün güzellikleri kendinde toplayan ve otomobilcilik fenninin bir şaheseri olan bu yeni 8-Silindirli Ford otomobilleri kendilerinin en iyi satıcısıdır. Yeni Ford'ları bir kerre tecrübe ediniz. Karar vermek için en iyi usul budur. Binin ve görün. Gören inanır. Binen kararını verir - ve bir Ford alır.

Aynı rahatlık, aynı güzellik ve aynı karoseriyi hiç bir farkı olmaksızın 4-silindirli otomobillerde daha ucuz bir fiatla elde edebilirsiniz. Bunların V-8 lerden yegâne farkları tekemmül ettirilmiş 4-silindirli motörle mücehhez olmalarıdır.

FORD MOTOR KOMPANI EKSPORTS İNK. İSTANBUL

HASAN PİRİNÇ ÖZÜ

buğdayı nişastasile yapılan mahallebi ve tatlıların nefasetine payan yoktur. Heryerde Hasan

ile, çocuk ve yavrularımızı besleyiniz, saf hilesiz ve mükemmel bir gıdadır. Kemikleri ve vücudu kuvvetlendirir. Çocukların nevesine azim faydeler temin eden Hasan bezelya, mercimek, pırasa, tates, arpa özü unlarından yapılan yemekleri çocuklarınıza ve bizzat hassa hali nekahatte olanlara yediriniz. Hasan pirinç özü ve Hasan markasına dikkat Kutusu 25 kuruştur. Hasan ecza deposu.

Istanbul Halkevi Reisliğinden: Halkevinde, pek yakında, hiç Türkçe bilmiyenlere maşus olmak üzere bir Türkçe kursu açılacaktır. Kayıt muamelesi başladığından isteyenlerin hergün idare memurluğuna müracaatları ilân olunur.

Doktorlarımız

Doktor Ara Nişanyan

Muayenehanesini Beyoğlunda Tokatlıyan oteli yanında Mektep sokağında 35 numarada yeniden küşat etmiştir. Hastalarını her gün sabahtan akşama kadar kabul eder. Telefon: 40843

Diş doktoru Arşak Sürenyan

Beyoğlu İstiklâl caddesi numara 303 Mısır apartmanı. Müracaat: Cuma pazarından maada her gün 9 - 13 ve 15 - 17 ye kadar. Telefon 40424

Doktor A. Kutiel

Karaköy, Börekçi firmı karşısında No. 34

Doktor Bahaettin Şevki

Babıali caddesi Meserret oteli karşısında Avni Bey apartmanı 125 Sabahtan Akşama kadar

Doktor Cevat N. Zekâi

Sinir mütehasısı

Muayenehanesini Babıali karşısında An-Kara caddesi No. 47 ye tevsiyan nakletmiştir

Doktor Feyzi Ahmet

Clit, zührevi ve tenasül hastalıkları mütehasısı Babıali caddesi, köşe başı Feyzi Bey han numara: 43. Sabahtan akşama kadar hasta kabul olunur.

Ürolog - Operatör doktor Fuat Hamit

Böbrek, mesane ve idrar yolu hastalıkları mütehasısı Muayenehane: Türbe, Mahmudiye caddesi. No. 10. Telefon 22622

Doktor Kapıkyan

Muayenehanesi: Sirkeci Muradiye caddesi No. 26 Telefon: 2 1077 İstanbul

Operatör - ürolog doktor Mehmet Ali

İdrar yolları hastalıkları mütehasısı Eminönü (Sabık Karakaş) hanına nakletmiştir. Cumadan maada her gün hastalarını kabul ve tedavi eder.

Doktor Mehmet Akif

Ebe ve kadın hastalıkları mütehasısı Beyoğlu İstiklâl caddesi Rus sefareti yanında No. 451: Tel B. O. 2005 Her gün öğleden sonra

Doktor - Operatör Nuri Mahmut

Doğum ve kadın hastalıkları mütehasısı Maçkada: Silâhane caddesi Berna apartmanı, No. 1. Telefon 43562 (4934)

Türk Maarif Cemiyeti Menfaatine Büyük eşya piyangosu

İkramiye miktarı: 9000 Lira

Keşide tarihi 12 İkinci Teşrin 932 Biletin fiatı BİR liradır. Biletleri bayilerden ve Tayyare piyangosu gişelerinden arayınız. Memurlar buldukları daire ve Şirketlerden de tedarik edebilir, İstanbulda tevzi mahalli: (5653)

Cağaloğlunda Halkevinde Türk Maarif Cemiyetidir

Devlet Demiryolları ilânları

430 kalem ilaç ve Tıbbi malzemenin kapalı zarfla münakasası 29 İkinci Teşrin 932 Salı günü saat 15 te idare binasında yapılacaktır. Fazla tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde beşer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (5938)

1 LIRAYA

Yüzü ile kuş tüyü yastık

İstanbulda Çakmakçılar, Sandalyacılar kuş tüyü fabrikasında kuş tüyünün kilosu 100 kuruş yüzü ile yorgan 12, şilte 12 liradır. Kuş tüyünden salon yastıkları ve kuş tüyü kumaşı bulunur. Ankarada satış mağazası: Saltı Franko

Telefon: 23027

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

İdare ihtiyacı için 4 Ton 2 m/m bronz tel takas kaydı ile ve pazarlık suretile mübayaa olunacaktır.

Pezarlık "1., Kânunuevvel 932 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 tedir.

Taliplerin şartnameyi almak için her gün ve pazarlığa iştirak için de yüzde 7,5 nisbetindeki teminatlarıyla muayyen olan gün ve saatte Yeni postanede müteşekkil komisyon riyasetine müracaatları. (5934)

Hukuk talebesi cemiyetinden:

11/11/932 Cuma günü 14 te Halkevinde senelik gre açılacağından cemiyette kayyet âza arkadaşların kongresini teşripleri rica olunur. (529)

VAKIT

Günelik, Siyasi Gazete

İstanbul Ankara Caddesi, VAKIT Yurdu

Telefon Numaraları

Yazı işleri telefonu: 24379

İdare telefonu : 24370

Telgraf adresi: İstanbul - VAKIT

Posta kutusu No. 46

Abone bedelleri:

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	750 "	1450 "
3 aylık	400 "	800 "
1 aylık	150 "	300 "

İlân ücretleri:

Resmî ilânların bir satırı 10 Kuruş
Ticari ilânların bir satırı 12,5 "
Ticari ilânların bir santimi 25 "

Küçük ilânlar:

Bir defası 30 iki defası 50 üç defası 75 dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası mecebidir. Dört satırı geçen ilânların fiyatları beş kuruştan besap edilir.

VAKIT MATBAASI - İSTANBUL

SAHİBİ: MEHMET ASİM

Umumi Negriyat Müdürlüğü: FIKRET ALI